

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Skonsolidowany raport kwartalny
za III kwartał 2017 roku

Spis treści

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego SA			
Wybrane dane finansowe ze sprawozdania finansowego	1	7.15. Zobowiązania wobec innych banków	24
Śródroczny skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat	2	7.16. Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	25
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	2	7.17. Zobowiązania wobec klientów	25
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	3	7.18. Rezerwy	26
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	4	7.19. Wartość godziwa	27
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6	7.20. Łączny współczynnik kapitałowy	30
Informacje uzupełniające	7	8. Wskazanie czynników, które mogą mieć wpływ na wyniki finansowe w kolejnych kwartałach	31
1. Informacje o Banku i Grupie Kapitałowej	7	9. Pozycje pozabilansowe	32
2. Istotne zdarzenia w III kwartale 2017 roku	9	10. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych	32
3. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	10	11. Wypłacone dywidendy	32
4. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej	10	12. Rozliczenie spraw spornych	32
5. Istotne zasady rachunkowości	14	13. Sezonowość lub cykliczność działalności	33
6. Porównywalność danych finansowych	14	14. Transakcje z jednostkami powiązanymi	33
7. Noty uzupełniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	15	15. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	35
7.1. Wynik z tytułu odsetek	15	16. Inne informacje	39
7.2. Wynik z tytułu prowizji	16		
7.3. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	16	Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe	
7.4. Wynik na inwestycjach	17	Śródroczny skrócony jednostkowy rachunek zysków i strat	43
7.5. Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	17	Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów	43
7.6. Koszty działania	17	Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	44
7.7. Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	18	Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	45
7.8. Efektywna stopa podatkowa	19	Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	47
7.9. Kredyty i inne należności udzielone innym bankom	19	Informacje uzupełniające do śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego	48
7.10. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	19		
7.11. Inwestycje	20		
7.12. Kredyty i inne należności udzielone klientom	20		
7.13. Jakość portfela kredytowego	23		
7.14. Aktywa majątkowe	24		

WYBRANE DANE FINANSOWE ZE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Wybrane dane finansowe

	III kwartał 2017	3 kwartały 2017 narastająco	III kwartał 2016	3 kwartały 2016 narastająco
Wynik z tytułu odsetek	883,5	2 548,3	784,9	2 143,9
Wynik z tytułu prowizji	304,8	885,7	269,3	781,3
Wynik na działalności podstawowej	1 209,8	3 534,7	1 074,5	3 202,5
Wynik brutto	492,1	1 382,0	433,6	1 295,9
Zysk netto przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.	375,7	1 036,3	332,0	998,1
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	2,89	7,97	2,55	7,67

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Kredyty i inne należności udzielone klientom netto z wyłączeniem Euroobligacji	86 412,9	83 312,5	78 068,8	76 554,7	74 398,9
Zobowiązania wobec klientów	98 459,8	97 708,8	95 825,4	92 304,6	93 483,3
Aktywa razem	122 290,0	120 197,6	117 477,7	116 550,0	115 639,7
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.	11 486,2	11 154,1	10 474,9	10 976,7	10 810,1
Kapitał zakładowy	130,1	130,1	130,1	130,1	130,1

Podstawowe wskaźniki

	30.09.2017	30.06.2017	30.09.2016	30.06.2016
C/I - wskaźnik udziału kosztów (%)	45,2	46,2	48,1	48,2
ROA - wskaźnik zwrotu na aktywach (%)	1,1	1,1	1,1	1,1
ROE - wskaźnik zwrotu z kapitału (%)	11,8	11,5	11,3	11,4
NIM - marża odsetkowa netto (%)	2,89	2,84	2,57	2,50
L/D - współczynnik kredyty do depozytów (%)	87,8	85,3	82,9	79,6
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	15,1	15,3	14,8	14,6

Objaśnienia:

C/I - wskaźnik udziału kosztów - relacja kosztów ogółem do dochodów z działalności operacyjnej w układzie rodzajowym.

ROA - wskaźnik zwrotu na aktywach - stosunek zysku netto przypadającego akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A. z 4 kolejnych kwartałów do średniego stanu aktywów z 5 kolejnych kwartałów.

ROE - wskaźnik zwrotu z kapitału - stosunek zysku netto przypadającego akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A. z 4 kolejnych kwartałów do średniego stanu kapitałów własnych z 5 kolejnych kwartałów.

NIM - stosunek sumy wyniku odsetkowego netto z 4 kolejnych kwartałów do średnich aktywów odsetkowych z 5 kolejnych kwartałów.

L/D - współczynnik kredyty do depozytów - relacja kredytów i innych należności udzielonych klientom netto z wyłączeniem Euroobligacji do zobowiązań wobec klientów.

Łączny współczynnik kapitałowy - relacja między funduszami własnymi a aktywami i zobowiązaniami pozabilansowymi z uwzględnieniem wag ryzyka.

Śródroczny skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Numer noty	III kwartał 2017 okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	III kwartał 2016 okres od 01.07.2016 do 30.09.2016	3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Wynik z tytułu odsetek	7.1	883,5	2 548,3	784,9	2 143,9
Wynik z tytułu prowizji	7.2	304,8	885,7	269,3	781,3
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	7.3	25,5	54,6	16,4	44,5
Wynik na inwestycjach	7.4	3,6	46,6	4,0	229,3
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	7.5	-7,5	-0,5	0,2	-1,9
Wynik na pozostałej działalności podstawowej		-0,1	0,0	-0,3	5,4
Wynik na działalności podstawowej		1 209,8	3 534,7	1 074,5	3 202,5
Koszty działania	7.6	524,5	1 599,2	515,5	1 541,5
Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	7.7	109,1	309,6	49,7	162,1
Podatek od niektórych instytucji finansowych		84,1	243,9	75,7	203,0
Zysk brutto		492,1	1 382,0	433,6	1 295,9
Podatek dochodowy	7.8	116,4	345,7	101,6	297,8
Zysk netto		375,7	1 036,3	332,0	998,1
- przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.		375,7	1 036,3	332,0	998,1
Zysk netto przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.		375,7	1 036,3	332,0	998,1
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		130 100 000	130 100 000	130 100 000	130 100 000
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)		2,89	7,97	2,55	7,67

Wartość rozwodnionego zysku na jedną akcję pokrywa się z wartością zysku na jedną akcję zwykłą.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	III kwartał 2017 okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	III kwartał 2016 okres od 01.07.2016 do 30.09.2016	3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Zysk netto za okres sprawozdawczy	375,7	1 036,3	332,0	998,1
Pozostałe całkowite dochody netto, w tym:	-44,4	-25,7	-165,7	-141,2
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	-44,4	-25,7	-163,4	-138,7
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	0,0	0,0	-2,3	-2,5
Całkowity dochód netto za okres sprawozdawczy, w tym:	331,3	1 010,6	166,3	856,9
- przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.	331,3	1 010,6	166,3	856,9

Śródroczny skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Numer noty	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Aktywa						
Kasa, środki w Banku Centralnym		1 638,2	1 351,9	1 825,0	1 299,1	1 286,6
Kredyty i inne należności udzielone innym bankom	7.9	1 174,7	1 050,2	1 113,4	1 192,7	1 285,4
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	7.10	1 415,2	2 676,6	2 826,8	1 617,3	1 847,3
Wycena instrumentów pochodnych		828,5	1 029,7	1 117,1	1 124,9	1 320,5
Inwestycje	7.11	24 446,1	24 427,6	25 721,3	27 344,0	27 761,0
Pochodne instrumenty zabezpieczające		1 050,1	1 148,6	1 338,6	2 138,9	2 389,6
Kredyty i inne należności udzielone klientom	7.12, 7.13	90 087,3	86 902,3	81 979,5	80 377,4	78 308,6
Należności od klientów z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu		19,7	20,0	0,0	19,8	0,0
Aktywa majątkowe	7.14	979,3	985,3	1 004,5	1 025,0	1 032,5
Aktywa przeznaczone do sprzedaży		15,3	14,3	31,8	41,2	41,2
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		250,4	228,5	237,5	77,5	76,9
Inne aktywa		385,2	362,6	282,2	292,2	290,1
Aktywa razem		122 290,0	120 197,6	117 477,7	116 550,0	115 639,7
Zobowiązania						
Zobowiązania wobec innych banków	7.15	5 637,8	6 140,5	5 043,0	7 032,5	5 082,3
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	7.16	1 663,6	108,6	474,8	598,6	299,3
Wycena instrumentów pochodnych		957,8	1 045,7	1 116,0	1 101,9	1 336,9
Pochodne instrumenty zabezpieczające		799,9	1 015,0	1 468,1	1 614,3	1 730,1
Zobowiązania wobec klientów	7.17	98 459,8	97 708,8	95 825,4	92 304,6	93 483,3
Zobowiązania wobec klientów z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu		0,0	0,0	0,0	0,0	9,1
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych		872,1	866,3	866,4	871,9	866,3
Zobowiązania podporządkowane		647,7	635,3	664,9	648,1	665,2
Rezerwy	7.18	90,8	83,0	73,8	79,8	82,0
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		181,1	121,4	121,3	146,8	181,4
Inne zobowiązania		1 493,2	1 318,9	1 346,8	1 172,5	1 091,2
Zobowiązania razem		110 803,8	109 043,5	107 000,5	105 571,0	104 827,1
Kapitał własny						
Kapitał zakładowy		130,1	130,1	130,1	130,1	130,1
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		956,3	956,3	956,3	956,3	956,3
Kapitał z aktualizacji wyceny		551,8	596,2	577,5	1 341,8	1 508,0
Zyski zatrzymane		9 848,0	9 471,5	8 811,0	8 548,5	8 215,7
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego		11 486,2	11 154,1	10 474,9	10 976,7	10 810,1
Udziały niekontrolujące		0,0	0,0	2,3	2,3	2,5
Kapitał własny razem		11 486,2	11 154,1	10 477,2	10 979,0	10 812,6
Zobowiązania i kapitał własny razem		122 290,0	120 197,6	117 477,7	116 550,0	115 639,7
Wartość księgowa		11 486,2	11 154,1	10 474,9	10 976,7	10 810,1
Liczba akcji		130 100 000	130 100 000	130 100 000	130 100 000	130 100 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		88,29	85,73	80,51	84,37	83,09

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

3 kwartały 2017 narastająco

okres od 01.01.2017 do 30.09.2017

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitały razem
Kapitał własny na początek okresu	130,1	956,3	577,5	8 811,0	2,3	10 477,2
Wynik netto bieżącego okresu	-	-	-	1 036,3	0,0	1 036,3
Inne całkowite dochody netto, w tym:	0,0	0,0	-25,7	0,0	0,0	-25,7
zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-	-	139,4	-	-	139,4
przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-	-	-31,8	-	-	-31,8
rozliczenie wyceny papierów reklasifikowanych z portfela dostępnych do sprzedaży do portfela aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	-	-	-24,1	-	-	-24,1
efektywna część powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-	-	-109,2	-	-	-109,2
Pozostałe zmiany w kapitale własnym, w tym:	0,0	0,0	0,0	0,7	-2,3	-1,6
wycena motywacyjnych programów pracowniczych	-	-	-	0,9	-	0,9
nabycie udziałów niekontrolujących	-	-	-	-0,2	-2,1	-2,3
podział zysku z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy	-	-	-	0,0	-0,2	-0,2
Kapitał własny na koniec okresu	130,1	956,3	551,8	9 848,0	0,0	11 486,2

rok 2016

okres od 01.01.2016 do 31.12.2016

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitały razem
Kapitał własny na początek okresu	130,1	956,3	1 485,0	8 106,5	2,6	10 680,5
Wynik netto bieżącego okresu	-	-	-	1 253,0	0,1	1 253,1
Inne całkowite dochody netto, w tym:	0,0	0,0	-907,5	9,7	-0,3	-898,1
zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-	-	-76,1	-	-	-76,1
przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-	-	-183,7	-	-	-183,7
rozliczenie wyceny papierów reklasifikowanych z portfela dostępnych do sprzedaży do portfela aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	-	-	-32,2	-	-	-32,2
efektywna część powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-	-	-606,0	-	-	-606,0
aktualizacja wyceny środków trwałych	-	-	-1,4	-	-0,2	-1,6
zbycie środków trwałych	-	-	-9,8	9,7	-0,1	-0,2
zyski / straty aktuarialne	-	-	1,7	-	-	1,7
Pozostałe zmiany w kapitale własnym, w tym:	0,0	0,0	0,0	-558,2	-0,1	-558,3
wycena motywacyjnych programów pracowniczych	-	-	-	1,2	-	1,2
wypłata dywidendy	-	-	-	-559,4	-0,1	-559,5
Kapitał własny na koniec okresu	130,1	956,3	577,5	8 811,0	2,3	10 477,2

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym c.d.

3 kwartały 2016 narastająco
 okres od 01.01.2016 do 30.09.2016

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitały razem
Kapitał własny na początek okresu	130,1	956,3	1 485,0	8 106,5	2,6	10 680,5
Wynik netto bieżącego okresu	-	-	-	998,1	-	998,1
Inne całkowite dochody netto, w tym:	0,0	0,0	-143,2	2,2	-0,2	-141,2
zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-	-	24,1	-	-	24,1
przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-	-	-181,3	-	-	-181,3
rozliczenie wyceny papierów reklasifikowanych z portfela dostępnych do sprzedaży do portfela aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	-	-	-24,1	-	-	-24,1
efektywna część powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-	-	42,6	-	-	42,6
aktualizacja wyceny środków trwałych	-	-	-3,0	-	-0,2	-3,2
zbycie środków trwałych	-	-	-1,5	2,2	-	0,7
Pozostałe zmiany w kapitale własnym, w tym:	0,0	0,0	0,0	-558,3	-0,1	-558,4
wycena motywacyjnych programów pracowniczych	-	-	-	1,1	-	1,1
podział zysku z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy	-	-	-	-559,4	-0,1	-559,5
Kapitał własny na koniec okresu	130,1	956,3	1 341,8	8 548,5	2,3	10 979,0

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Zysk netto	1 036,3	998,1
Korekty	372,9	-2 275,0
Amortyzacja	135,5	133,9
Odsetki naliczone (z rachunku zysków i strat)	-2 548,3	-2 143,9
Odsetki zapłacone	-613,7	-752,0
Odsetki otrzymane	3 119,2	2 823,3
Dywidendy otrzymane	-6,3	-5,4
Zyski (straty) z działalności inwestycyjnej	-0,8	1,0
Podatek dochodowy (z rachunku zysków i strat)	345,7	297,8
Podatek dochodowy zapłacony	-298,8	-325,7
Zmiana stanu rezerw	17,0	12,6
Zmiana stanu kredytów i innych należności udzielonych innym bankom	-287,5	108,4
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 411,4	-491,4
Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	3 232,1	-2 267,9
Zmiana wyceny instrumentów pochodnych	130,4	-34,8
Zmiana stanu pochodnych instrumentów zabezpieczających	-488,9	141,9
Zmiana stanu należności od klientów	-8 158,0	-6 562,7
Zmiana stanu pozostałych aktywów	-63,7	-59,7
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków	487,8	2 141,8
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 188,6	-30,8
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	2 641,2	4 452,8
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	130,0	285,8
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 409,2	-1 276,9
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	-52,7	-46,7
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych	0,8	6,2
Nabycie wartości niematerialnych	-52,2	-68,5
Zbycie aktywów przeznaczonych do sprzedaży	6,0	10,8
Nabycie aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	-1 911,6	-1 741,3
Odsetki otrzymane od aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	96,4	52,8
Otrzymane dywidendy	6,3	5,4
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-1 907,0	-1 781,3
Zaciągnięcie kredytów długoterminowych	907,1	2 087,8
Splata kredytów długoterminowych	-789,1	-442,1
Splata odsetek od kredytów długoterminowych	-20,1	-20,4
Odsetki od wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	-11,5	-11,4
Dywidendy wypłacone	-0,2	-559,5
Nabycie udziałów (akcji) własnych	-2,3	0,0
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	83,9	1 054,4
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-224,5	1,4
Zwiększenie / zmniejszenie środków pieniężnych netto	-413,9	-2 003,8
Środki pieniężne na początek okresu	2 758,7	4 411,9
Środki pieniężne na koniec okresu	2 344,8	2 408,1

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Informacje uzupełniające

1. Informacje o Banku i Grupie Kapitałowej

1.1. Podstawowe Informacje o Banku

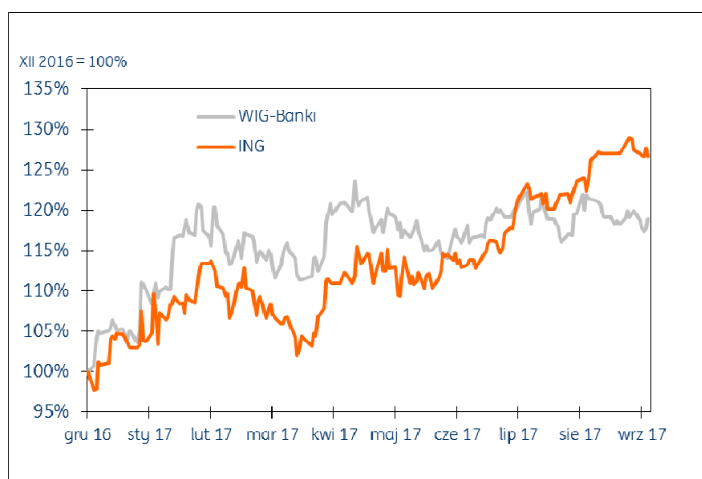
ING Bank Śląski S.A. („Spółka dominująca”, „Jednostka dominująca”, „Bank”) z siedzibą Centrali w Katowicach, przy ul. Sokolskiej 34, został wpisany do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Katowicach, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 5459. Spółce dominującej nadano numer statystyczny REGON 271514909 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 634-013-54-75.

1.2. Zakres działania, czas trwania

ING Bank Śląski S.A. oferuje szeroki zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych zgodnie z zakresem usług określonym w statucie Banku. Bank prowadzi operacje zarówno w złotych, jak i w walutach obcych oraz aktywnie uczestniczy w obrocie na krajowym i na zagranicznych rynkach finansowych. Zakres oferowanych przez Bank usług został rozszerzony o działalność leasingową i faktoringową, w związku z nabyciem w roku 2012 nowych spółek. Ponadto poprzez podmioty zależne Grupa prowadzi także działalność pośrednictwa i obrotu nieruchomościami, wynajmu nieruchomości, doradztwa i pośrednictwa finansowego oraz świadczy inne usługi finansowe. Czas trwania Spółki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

1.3. Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy ING Banku Śląskiego S.A. wynosi 130.100.000 zł i dzieli się na 130.100.000 sztuk akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda. Akcje Banku są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (sektor banki). Cena akcji ING Banku Śląskiego S.A. na dzień 30 września 2017 roku wyniosła 204,5 zł, podczas gdy w analogicznym okresie roku ubiegłego kształtowała się na poziomie 148,0 zł. W okresie 9 miesięcy 2017 roku cena akcji ING Banku Śląskiego S.A. kształtowała się następująco:

1.4. Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

ING Bank Śląski S.A. jest podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. („Grupa Kapitałowa”, „Grupa”). Skład Grupy na dzień 30 września 2017 roku przedstawiał się następująco:

Nazwa	Rodzaj działalności	Siedziba	% udziału Grupy w kapitałach własnych	% udziału Grupy w głosach na WZ	Ujęcie w sprawozdaniu Grupy
ING ABL Polska S.A.	holding finansowy	Katowice	100	100	konsolidacja pełna
ING Commercial Finance S.A.*	usługi faktoringowe	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
ING Lease (Polska) Sp. z o.o.**	usługi leasingowe	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
ING Usługi dla Biznesu S.A.	usługi księgowe, kadrowo-płacowe	Katowice	100	100	konsolidacja pełna
ING Nowe Usługi S.A.	badania i rozwój nowych możliwości rynkowych	Katowice	100	100	konsolidacja pełna
Solver Sp. z o.o. ***	organizacja wycieczek i szkoleń	Katowice	100	100	konsolidacja pełna

*) ING Bank Śląski S.A. posiada pośredni udział w spółce poprzez ING ABL S.A.

**) ING Bank Śląski S.A. posiada pośredni udział w spółce poprzez ING ABL S.A. W skład grupy kapitałowej ING Lease (Polska) Sp. z o.o. wchodzi 10 spółek celowych, w których ING Lease (Polska) Sp. z o.o. posiada 100% udziałów.

***) 19 maja 2017 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Solver Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie dobrowolnego umorzenia udziałów poprzez obniżenie kapitału zakładowego Spółki oraz zmiany Umowy Spółki. W konsekwencji podjętej uchwały, pomiędzy Wspólnikiem (Fundacja ING Dzieciom) a Spółką została podpisana umowa przenosząca własność 11,07% udziałów w celu ich umorzenia, które nastąpi za wynagrodzeniem po przeprowadzeniu postępowania konwokacyjnego, o którym mowa w art. 264 KSH. Na koniec III kwartału 2017 roku, Bank posiada prawo do 100% głosów w Solver Sp. z o.o.

W dniu 22 sierpnia 2017 r. ING Bank Śląski S.A. podpisał umowę z Twisto Payments a.s. z siedzibą w Pradze (spółka akcyjna zarejestrowana i działająca na mocy prawa Republiki Czeskiej), w sprawie wniesienia wkładu w wysokości 1.500.000 euro na poczet nowego kapitału własnego w spółce Twisto Polska sp. o.o. w zamian za nowo wyemitowane akcje spółki Twisto Polska sp. z o.o. W wyniku podpisania umowy ING Bank Śląski S.A. wniesie do Twisto Polska sp. z o.o. 300.000 euro na poczet nowego kapitału w zamian za 4000 akcji spółki Twisto Polska sp. z o.o., każda o wartości nominalnej 50 zł, stanowiące 20% kapitału zakładowego spółki Twisto Polska sp. z o.o.

ING Bank Śląski S.A. będzie współpracować z Twisto Polska sp. z o.o. w Polsce, aby rozwijać i komercyjnie uruchomić usługę Twisto Now, tj. metodę płatności w internecie ‘kup teraz zapłacić później’.

Dokumenty finalizujące transakcję zostały podpisane w dniu 11 października 2017 r. Po dokonaniu stosownego wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym, Bank będzie ujmować transakcję (począwszy od IV kwartału 2017 r.) jako inwestycję w jednostkę stowarzyszoną i wyceniać metodą praw własności zgodnie z MSR 28.

1.5. Akcjonariat ING Banku Śląskiego S.A.

ING Bank Śląski S.A. jest spółką zależną od ING Bank NV, który według stanu na dzień 30 września 2017 roku posiadał 75% udziału w kapitale zakładowym ING Banku Śląskiego oraz 75% udziałów w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu ING Banku Śląskiego S.A. ING Bank NV wchodzi w skład Grupy Kapitałowej, określanej na potrzeby niniejszego sprawozdania finansowego jako Grupa ING.

Według aktualnych informacji akcjonariuszami posiadającymi 5 i więcej procent głosów na Walnym Zgromadzeniu ING Banku Śląskiego Spółka Akcyjna były następujące podmioty:

Lp.	Podmiot	Liczba akcji i głosów	% ogólnej liczby akcji i głosów na WZ
1.	ING Bank NV	97.575.000	75,00
2.	AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny AVIVA BZ WBK*	8.811.020	6,77

*) Na podstawie *Informacji o półrocznej strukturze aktywów AVIVA Otwartego Funduszu Emerytalnego AVIVA BZ WBK na dzień 30 czerwca 2017 roku.*

1.6. Stan posiadania akcji ING Banku Śląskiego przez członków Rady Nadzorczej Banku oraz członków Zarządu Banku

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku na dzień 30.09.2017 roku nie posiadali akcji ING Banku Śląskiego S.A., podobnie jak na dzień przekazania do publicznej wiadomości sprawozdania finansowego za poprzedni okres sprawozdawczy.

1.7. Zatwierdzenie sprawozdań

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku zostało zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie ING Banku Śląskiego S.A. w dniu 21 kwietnia 2017 roku.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 31 października 2017 roku.

2. Istotne zdarzenia w III kwartale 2017 roku

2.1. Przejęcie Bieszczadzkiej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (Bieszczadzka SKOK)

W dniu 10 sierpnia 2017 roku Komisja Nadzoru Finansowego („KNF”) podjęła decyzję o przejęciu przez ING Bank Śląski S. A. Bieszczadzkiej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (Bieszczadzka SKOK). Decyzja KNF miała na celu zapewnienie bezpieczeństwa środków zgromadzonych w przejmowanej Bieszczadzka SKOK i została podjęta zgodnie z art. 74c ust. 4 Ustawy z dnia 5 listopada 2009 roku o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych („Ustawa o SKOK”).

Z dniem 11 sierpnia 2017 roku Zarząd ING Banku objął zarządem Bieszczadzką SKOK. Dnia 1 września 2017 roku ING Bank Śląski S.A. (jako bank przejmujący) przejął Bieszczadzką SKOK. Bieszczadzka SKOK przestała działać jako odrębna jednostka i została skutecznie połączona z Bankiem.

Na dzień 30 września 2017 roku, na podstawie MSSF3, Bank zaprezentował w swoim sprawozdaniu finansowym przybliżone kwoty związane z Bieszczadzka SKOK dotyczące pozycji, których rozliczenie nie jest zakończone. Zgodnie z MSSF 3.45 Bank ma 12 miesięcy na ustalenie ostatecznych wartości. Przejęcie nie wiązało się z przekazaniem płatności przez Bank.

Na dzień 30 września 2017 roku wielkości bilansowe i wynik SKOK zostały zaprezentowane łącznie z danymi Banku. Dane Bieszczadzkiej SKOK na dzień przejęcia podlegają badaniu przez biegłego rewidenta.

Bankowy Fundusz Gwarancyjny zadeklarował możliwość udzielenia wsparcia ING Bank Śląski S.A. w procesie przejęcia/restrukturyzacji Bieszczadzkiej SKOK. Wsparcie będzie mogło być udzielone w formie dotacji na pokrycie różnicy między wartością przejmowanych praw majątkowych i przejmowanych zobowiązań z tytułu środków gwarantowanych na rachunkach deponentów Kasy oraz gwarancji pokrycia strat wynikających z ryzyka związanego z przejmowanymi prawami majątkowymi lub zobowiązaniami Kasy. Wartość dotacji Bank wstępnie oszacował na kwotę 11,8 mln zł.

Poniżej zaprezentowano wstępne wartości nabytych aktywów i przejętych zobowiązań:

Należności od klientów	17,3
Należności od banków (w tym od Kasy Krajowej)	9,1
Pozostałe instrumenty finansowe	0,8
Pozostałe aktywa	1,2
Razem aktywa	28,4
Zobowiązania finansowe wobec klientów gwarantowane przez BFG	40,8
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	0,8
Razem pasywa	41,6
Możliwe do zidentyfikowania aktywa netto razem	-13,2
Szacowana kwota dotacji	11,8
Wartość firmy	-1,4

W wyniku transakcji przejęcia Grupa wstępnie rozpoznała wartość firmy w wysokości 1,4 mln zł, która została spisana w ciężar wyniku na pozostałej działalności podstawowej.

2.2. Sprzedaż portfela wierzytelności niepracujących

W dniu 26 lipca 2017 roku Bank zawarł umowę dotyczącą sprzedaży należności detalicznych z portfela z rozpoznaną utratą wartości. W wyniku transakcji portfel należności nieregularnych zmniejszył się o 69,8 mln zł. Pozytywny wpływ transakcji na wynik brutto Banku wyniósł 14,7 mln zł (w tym 11,0 mln zł na koszty ryzyka).

2.3. Potwierdzenie ratingów przez agencję Moody's Investors Service

W dniu 14 lipca 2017 roku agencja ratingowa Moody's Investors Service w ramach co półrocznego przeglądu podtrzymała ratingi dla ING Banku Śląskiego S.A. Szczegółowe informacje dotyczące ratingów nadanych ING Bankowi Śląskiemu S.A. przez agencje ratingowe zostały opisane w punkcie 16.1 *Ratingi*.

3. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

3.1. Potwierdzenie ratingów przez agencję Fitch

W dniu 20 października 2017 roku agencja ratingowa Fitch Ratings w ramach rocznego przeglądu podtrzymała ratingi dla ING Banku Śląskiego S.A. Szczegółowe informacje dotyczące ratingów nadanych ING Bankowi Śląskiemu S.A. przez agencje ratingowe zostały opisane w punkcie 16.1 *Ratingi*.

4. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za III kwartał 2017 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) 34 *Sprawozdawczość Śródroczna* w wersji

zatwierdzonej przez Komisję Europejską i obowiązującej na dzień sprawozdawczy, tj. 30 września 2017 roku oraz zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 33, poz. 259) z późniejszymi zmianami.

Prezentowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane w wersji skróconej. Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze sprawozdaniem finansowym Banku za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku, które zostało zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie ING Banku Śląskiego S.A. w dniu 21 kwietnia 2017 roku.

Śródroczny skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat, śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym i śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 01.01.2017 roku do 30.09.2017 roku oraz śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 30.09.2017 roku wraz z danymi porównywalnymi zostały sporządzone przy zastosowaniu takich samych zasad rachunkowości dla każdego z okresów.

4.1. Kontynuacja działalności

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez jednostki wchodzące w skład Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości, tzn. przez okres co najmniej 1 roku od dnia bilansowego. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania przez Zarząd Banku nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę Kapitałową.

4.2. Działalność zaniechana

W okresie trzech kwartałów 2017 i 2016 roku w Grupie nie wystąpiło zaniechanie istotnej działalności.

4.3. Zakres podmiotowy i waluta sprawozdania

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za III kwartał 2017 roku zawiera dane Banku oraz jego jednostek zależnych (razem zwanych "Grupą"). Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzane w złotych polskich („PLN”). Wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są po zaokrągleniu do miliona złotych. W związku z tym mogą wystąpić przypadki matematycznej niespójności w sumowaniach lub pomiędzy poszczególnymi notami.

4.4. Dane porównawcze

Dane porównawcze obejmują okres od 01.01.2016 roku do 30.09.2016 roku dla śródrocznego skróconego skonsolidowanego rachunku zysków i strat, śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych, dodatkowo okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 roku dla śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania ze zmian w kapitale własnym, a w przypadku śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej dane na dzień 30.06.2017, 31.12.2016 roku, 30.09.2016 roku oraz 30.06.2016 roku. Śródroczny skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat, śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów oraz noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego rachunku zysków i strat obejmują dane za III kwartał 2017

(okres od 01.07.2017 do 30.09.2017) oraz dane porównywalne za III kwartał 2016 (okres od 01.07.2016 do 30.09.2016).

4.5. Zmiany w standardach rachunkowości

W niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano takie same zasady rachunkowości, jakie zastosowano przy sporządzaniu rocznego pełnego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2016 rok (Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku).

Standardy i interpretacje, które zostały wydane ale jeszcze nie obowiązują ponieważ nie zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, lub zostały zatwierdzone przez Unię Europejską ale nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę zaprezentowane zostały w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za 2016 rok. W III kwartale 2017 roku nie opublikowano zmian do standardów rachunkowości.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

4.6. MSSF 9 Instrumenty finansowe

MSSF 9 „Instrumenty Finansowe” został opublikowany przez IASB w lipcu 2014 roku i został przyjęty przez Unię Europejską w listopadzie 2016 roku. MSSF 9 zastępuje MSR 39 „Instrumenty Finansowe: Ujmowanie i wycena” i zawiera wymagania w zakresie klasyfikacji i wyceny aktywów i zobowiązań finansowych, utraty wartości aktywów finansowych oraz rachunkowości zabezpieczeń. Nowe wymagania będą obowiązywały od 1 stycznia 2018 roku.

Zarządzanie projektem implementacji MSSF 9 i status prac

W 2017 roku projekt skupiał się na implementacji opracowanej metodologii oraz weryfikacji przyjętego podejścia w zakresie nowych wytycznych MSSF 9. W 2017 roku Grupa prowadzi wewnętrznie równoległe raportowanie w celu zapewnienia gotowości na datę zastosowania po raz pierwszy nowych wytycznych MSSF 9 tj. 1 stycznia 2018.

Klasyfikacja i wycena

W trzecim kwartale 2017 roku prace koncentrowały się na:

- doprecyzowaniu i weryfikacji przyjętych założeń w kontekście pojawiających się interpretacji rynkowych oraz
- implementacji wytycznych w zakresie zarządzania modelami biznesowymi i kryterium SPPI poprzez wbudowanie ich w procesy organizacyjne i działalność operacyjną Grupy w celu zapewnienia zgodności raportowania finansowego z nowymi wytycznymi MSSF 9.

Wpływ

Klasyfikacja i wycena większości portfeli aktywów finansowych Grupy pozostanie zgodna z ujęciem w oparciu o MSR 39 tj.:

- aktywa finansowe zaklasyfikowane jako „pożyczki i należności” w dalszym ciągu będą wyceniane w zamortyzowanym koszcie (z wyłączeniem aktywów nie spełniających kryterium SPPI)

- instrumenty dłużne zaklasyfikowane jako „dostępne do sprzedaży” w dalszym ciągu będą wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody
- instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w dalszym ciągu będą wyceniane zgodnie z dotychczasowym podejściem.

Grupa jest aktualnie na etapie potwierdzania przyjętych interpretacji do poszczególnych zagadnień w tym w szczególności w zakresie kryterium SPPI (ang. Solely Payments of Principal and Interest, „Tylko kapitał i odsetki”).

Biorąc pod uwagę obecny etap analiz, Grupa oczekuje, że ewentualne przesunięcia aktywów wycenianych zamortyzowanym kosztem do aktywów wycenianych w wartości godziwej będą dotyczyły tylko kredytów, które w konstrukcji oprocentowania zawierają element dźwigni.

Inwestycje Grupy w instrumenty kapitałowe, które zgodnie z aktualnym podejściem były wyceniane w oparciu o cenę nabycia, w zdecydowanej większości przypadków będą wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Grupa oczekuje, że zmiana metody wyceny aktywów finansowych w wyniku zastosowania nowych zasad nie będzie miała istotnego wpływu na kapitały własne Grupy.

Klasyfikacja i wycena zobowiązań finansowych zasadniczo pozostanie taka sama jak zgodnie z wytycznymi MSR 39.

Utrata wartości

Kluczowe założenia przyjęte przez Grupę w zakresie podejścia do pomiaru oczekiwanej straty kredytowej (ang. 'expected credit loss' "ECL"), zostały przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok 2016. W 2017 roku zostały opracowane metodologiczne ramy podejścia do scenariuszy makroekonomicznych.

Aktualnie trwają zaawansowane prace implementacyjne tych założeń.

Wpływ

Grupa oczekuje wzrostu odpisów na utratę wartości, które w dacie implementacji nowych wytycznych mogą negatywnie wpłynąć na kapitały. Efekt ten częściowo zostanie zniwelowany poprzez element straty oczekiwanej aktualnie uwzględniony w kalkulacji kapitałów regulacyjnych (tj.: niedobór korekt ryzyka kredytowego wobec oczekiwanych strat według metody IRB).

Grupa oczekuje większej zmienności odpisów na utratę wartości, m.in. z tytułu projekcji makroekonomicznych. Wpływ ilościowy zastosowania MSSF 9 w tym zakresie zostanie przedstawiony nie później niż w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok 2017.

Rachunkowość zabezpieczeń

Kluczowe założenia przyjęte przez Grupę w zakresie rachunkowości zabezpieczeń, zostały przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok 2016.

Aktualnie Grupa implementuje wymagania w zakresie ujawnień dotyczących rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z wytycznymi MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnienie informacji” na datę 1 stycznia 2018 roku.

Kwantyfikacja wpływu na sytuację finansową i fundusze własne

Z uwagi na toczące się prace metodologiczne oraz niepewność co do ostatecznego kształtu przepisów podatkowych oraz wymogów kapitałowych w zakresie amortyzacji wpływu MSSF 9 na fundusze własne, kompleksowy wpływ wdrożenia wytycznych MSSF 9 na sytuację finansową i fundusze własne Grupy nie jest możliwy do wiarygodnego oszacowania.

Również, w chwili obecnej, toczą się w sektorze bankowym z udziałem Komisji Nadzoru Finansowego uzgodnienia dotyczące interpretacji wymogów MSSF 9, które mogą wpłynąć na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych na dzień 1 stycznia 2018 roku i w okresach następnych. W opinii Grupy ujawnienie danych ilościowych bazujących na założeniach w tym zakresie i tym samym nie uwzględniających wszystkich aspektów MSSF 9 mogłoby zniekształcić wartość informacyjną sprawozdania finansowego.

5. Istotne zasady rachunkowości

Szczegółowe zasady rachunkowości zostały zaprezentowane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku, opublikowanym w dniu 3 marca 2017 roku i dostępnym na stronie internetowej ING Banku Śląskiego S.A. (www.ingbank.pl). W III kwartale 2017 roku Grupa nie wprowadziła zmian do stosowanych zasad rachunkowości.

6. Porównywalność danych finansowych

W sporządzonym za III kwartał 2017 roku śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie dokonała zmian w sposobie prezentacji w stosunku do śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za III kwartał 2016 roku.

7. Noty uzupełniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

7.1. Wynik z tytułu odsetek

	III kwartał 2017 okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	III kwartał 2016 okres od 01.07.2016 do 30.09.2016	3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Przychody z tytułu odsetek				
Odsetki od kredytów i innych należności udzielonych innym bankom	13,9	40,1	12,7	38,9
Odsetki od kredytów i innych należności udzielonych klientom	915,1	2 606,6	800,2	2 305,5
Odsetki od transakcji z przyrzeczeniem odkupu zawartych z klientami	0,9	2,2	2,3	8,3
Odsetki od aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	2,6	17,4	4,0	12,4
Odsetki od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	104,8	337,6	134,7	383,3
Odsetki od aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	55,7	152,1	37,6	95,0
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych	3,5	25,8	19,0	63,3
Razem przychody z tytułu odsetek	1 096,5	3 181,8	1 010,5	2 906,7
Koszty odsetek				
Odsetki od zobowiązań wobec innych banków	15,5	48,7	15,2	31,6
Odsetki od zobowiązań wobec klientów	188,1	556,8	201,1	705,4
Odsetki od transakcji z przyrzeczeniem odkupu zawartych z klientami	0,2	0,3	0,1	0,2
Odsetki od zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych	5,8	17,2	5,6	16,9
Odsetki od zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	0,3	1,2	0,3	0,7
Odsetki od zobowiązań podporządkowanych	3,1	9,3	3,3	8,0
Razem koszty odsetek	213,0	633,5	225,6	762,8
Wynik z tytułu odsetek	883,5	2 548,3	784,9	2 143,9
NIM - marża odsetkowa netto - ciągniona*	2,89%		2,57%	
NIM - marża odsetkowa netto - kwartalna**	2,99%		2,77%	

*) NIM - marża odsetkowa netto - ciągniona została obliczona jako stosunek sumy wyniku odsetkowego netto z 4 kolejnych kwartałów do średnich aktywów odsetkowych z 5 kolejnych kwartałów.

**) NIM - marża odsetkowa netto - kwartalna została obliczona jako stosunek kwartalnego wyniku odsetkowego netto x 4 do średnich aktywów odsetkowych w kwartale.

Aktywa odsetkowe przyjęte do wyliczeń obejmują sumę aktywów ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej pomniejszoną o kasę i środki w Banku Centralnym, aktywa majątkowe, aktywa przeznaczone do sprzedaży, aktywa z tytułu podatku dochodowego oraz inne aktywa.

7.2. Wynik z tytułu prowizji

	III kwartał 2017 okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	III kwartał 2016 okres od 01.07.2016 do 30.09.2016	3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Przychody z tytułu prowizji				
marża transakcyjna na transakcjach wymiany walut	91,0	252,5	72,1	203,6
prowadzenie rachunków klientów	68,7	205,1	63,1	187,7
udzielanie kredytów	65,4	197,0	60,4	183,2
karty płatnicze i kredytowe	29,2	88,1	34,6	88,5
dystrybucja jednostek uczestnictwa	26,2	74,3	22,1	65,8
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	17,7	49,9	7,9	31,3
usługi faktoringowe i leasingowe	13,2	35,9	11,1	31,1
zagraniczne operacje handlowe	7,7	21,6	6,3	17,5
działalność powiernicza	7,0	21,5	6,1	18,5
działalność maklerska	5,7	19,0	7,6	24,4
pozostałe prowizje	10,8	28,5	11,5	29,5
Razem przychody z tytułu prowizji	342,6	993,4	302,8	881,1
Koszty prowizji	37,8	107,7	33,5	99,8
Wynik z tytułu prowizji	304,8	885,7	269,3	781,3
Udział wyniku z tytułu prowizji w przychodach Grupy*	25,2%	25,1%	25,1%	24,4%

*) Jako przychody Grupy przyjęto Wynik na działalności podstawowej.

7.3. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany

	III kwartał 2017 okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	III kwartał 2016 okres od 01.07.2016 do 30.09.2016	3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Wynik na wycenie do wartości godziwej instrumentów przeznaczonych do obrotu, w tym:	21,0	53,1	-52,0	114,2
Wynik na instrumentach dłużnych	7,8	15,5	6,3	18,5
Wynik na instrumentach pochodnych, w tym:	13,2	37,6	-58,3	95,7
- transakcje pochodne walutowe	4,5	28,3	-57,3	96,7
- transakcje pochodne na stopę procentową	8,7	9,3	-1,0	-1,0
Wynik z pozycji wymiany	4,5	1,5	68,4	-69,7
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	25,5	54,6	16,4	44,5

7.4. Wynik na inwestycjach

	III kwartał 2017 okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	III kwartał 2016 okres od 01.07.2016 do 30.09.2016	3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Wynik na instrumentach kapitałowych	0,4	12,3	0,0	189,6
Wynik na instrumentach dłużnych	3,2	28,0	3,9	34,2
Przychody z tytułu dywidend	0,0	6,3	0,1	5,5
Wynik na inwestycjach	3,6	46,6	4,0	229,3

W kwocie prezentowanej za 3 kwartały 2017 roku w pozycji wynik na instrumentach kapitałowych 11,9 dotyczy wyniku z tytułu sprzedaży w I półroczu 2017 roku posiadanych przez Bank akcji Visa Inc. na rzecz ING Bank N.V.

Kwota 189,6 mln zł prezentowana za 3 kwartały 2016 roku w pozycji wynik na instrumentach kapitałowych dotyczy wyniku z tytułu rozliczenia w czerwcu 2016 transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc.

7.5. Wynik na rachunkowości zabezpieczeń

	III kwartał 2017 okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	III kwartał 2016 okres od 01.07.2016 do 30.09.2016	3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej papierów wartościowych:	-5,9	0,4	0,9	-1,1
wycena transakcji zabezpieczanej	-34,4	-82,6	-82,1	-50,9
wycena transakcji zabezpieczającej	28,5	83,0	83,0	49,8
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych:	-1,6	-0,9	-0,7	-0,8
nieefektywność wynikająca z zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-1,6	-0,9	-0,7	-0,8
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-7,5	-0,5	0,2	-1,9

7.6. Koszty działania

	III kwartał 2017 okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	III kwartał 2016 okres od 01.07.2016 do 30.09.2016	3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Koszty pracownicze	260,6	772,2	259,8	762,6
Pozostałe koszty działania, w tym:	263,9	827,0	255,7	778,9
koszty marketingu i promocji	28,3	69,5	19,3	69,4
amortyzacja	44,6	135,5	46,1	133,9
opłaty na rzecz BFG	18,9	126,7	33,4	97,9
Razem koszty działania	524,5	1 599,2	515,5	1 541,5

Na mocy ustawy z dnia 10.06.2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. poz. 996 z późn. zm.) począwszy od roku 2017 Bank jest zobowiązany do wnoszenia na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG) następujących składek:

- składka na fundusz gwarancyjny banków (wnoszona kwartalnie) oraz
- składka na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków (wnoszona raz w roku).

Wartość 126,7 mln zł zaprezentowana w niniejszej notcie w pozycji „opłaty na rzecz BFG” obejmuje kwotę 56,2 mln zł z tytułu składek na fundusz gwarancyjny banków (płatnych kwartalnie) oraz kwotę 70,5 mln zł z tytułu składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków (płatnej w III kwartale).

Do roku 2016 Bank zobowiązany był do wnoszenia na rzecz BFG opłaty obowiązkowej i opłaty ostrożnościowej (obie płatne kwartalnie), których łączna wartość za 3 kwartały 2016 roku wyniosła 97,9 mln zł.

7.6.1. Zatrudnienie

Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. kształtowało się następująco:

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Zatrudnienie w etatach	7 970,3	7 932,8	7 969,6	8 130,4	8 193,2
Zatrudnienie w osobach	8 016	7 980	8 025	8 179	8 245

Zatrudnienie w ING Banku Śląskim S.A. kształtowało się następująco:

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Zatrudnienie w etatach	7 611,4	7 580,2	7 618,7	7 776,0	7 825,0
Zatrudnienie w osobach	7 654	7 624	7 669	7 821	7 873

7.7. Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe

	III kwartał 2017 okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	III kwartał 2016 okres od 01.07.2016 do 30.09.2016	3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Zawiązanie odpisów na utratę wartości	227,9	730,2	183,9	721,3
Rozwiązanie odpisów na utratę wartości	-118,8	-420,6	-134,2	-559,2
Netto odpisy na utratę wartości i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	109,1	309,6	49,7	162,1
w tym:				
Segment bankowości korporacyjnej	70,0	184,6	24,3	99,7
Segment bankowości detalicznej	39,1	125,0	25,4	62,4

7.8. Efektywna stopa podatkowa

	III kwartał 2017 okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	III kwartał 2016 okres od 01.07.2016 do 30.09.2016	3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Zysk brutto	492,1	1 382,0	433,6	1 295,9
Podatek dochodowy	116,4	345,7	101,6	297,8
Zysk netto	375,7	1 036,3	332,0	998,1
Efektywna stopa podatkowa	23,7%	25,0%	23,4%	23,0%

Na odchylenie efektywnej stawki podatkowej w okresie trzech kwartałów 2017 roku miały wpływ przede wszystkim:

- podatek bankowy w kwocie 243,9 mln zł (203,0 mln zł za 3 kwartały 2016 roku) oraz
- opłaty na rzecz BFG w łącznej kwocie 126,7 mln zł, obejmujące składkę na fundusz gwarancyjny banków oraz składkę na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków (na odchylenie efektywnej stawki podatkowej w roku 2016 wpłynęła jedynie opłata ostrożnościowa w wysokości 31,4 mln zł za 3 kwartały 2016 roku, druga z opłat – opłata obowiązkowa – stanowiła koszt uzyskania przychodu).

7.9. Kredyty i inne należności udzielone innym bankom

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Rachunki bieżące	706,5	761,5	933,7	947,2	957,8
Lokaty międzybankowe	0,0	96,6	0,0	161,5	223,0
Kredyty i pożyczki	454,8	158,5	156,0	55,5	55,1
Należności faktoringowe	13,6	33,8	24,0	28,9	49,9
Razem (brutto)	1 174,9	1 050,4	1 113,7	1 193,1	1 285,8
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, w tym:	-0,2	-0,2	-0,3	-0,4	-0,4
dotyczący kredytów i pożyczek	-0,2	-0,2	-0,3	-0,4	-0,4
Razem (netto)	1 174,7	1 050,2	1 113,4	1 192,7	1 285,4

7.10. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	1 415,2	2 676,6	2 826,8	1 617,3	1 847,3
instrumenty dłużne	1 392,8	2 676,6	2 805,2	1 617,3	1 847,3
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	22,4	0,0	21,6	0,0	0,0
Razem, w tym:	1 415,2	2 676,6	2 826,8	1 617,3	1 847,3
obligacje i bony Skarbu Państwa	1 391,3	2 662,8	2 795,7	1 607,5	1 847,3
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	1,5	13,8	9,5	9,8	0,0

7.11. Inwestycje

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:	17 348,9	17 337,4	20 557,2	22 794,1	23 401,8
instrumenty dłużne, w tym:	17 343,6	17 332,0	20 508,4	22 749,5	23 360,3
- pozycje zabezpieczone w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	10 777,7	11 559,8	12 191,3	14 058,8	12 987,1
instrumenty kapitałowe	5,3	5,4	48,8	44,6	41,5
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, w tym:	7 097,2	7 090,2	5 164,1	4 549,9	4 359,2
instrumenty dłużne	7 097,2	7 090,2	5 164,1	4 549,9	4 359,2
Razem, w tym:	24 446,1	24 427,6	25 721,3	27 344,0	27 761,0
obligacje i bony Skarbu Państwa	21 351,6	21 334,9	23 038,1	24 586,8	25 311,3
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	1 456,6	1 464,2	496,1	505,7	199,7

7.12. Kredyty i inne należności udzielone klientom

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Portfel kredytowy, w tym:	87 895,9	84 778,5	79 447,9	77 888,3	75 810,8
Kredyty i pożyczki	74 540,1	71 703,6	66 783,9	65 486,5	63 743,5
Należności leasingowe	6 356,1	6 126,5	5 760,5	5 555,7	5 492,9
Należności faktoringowe	4 743,3	4 643,1	4 373,6	4 286,0	4 047,3
Dłużne papiery wartościowe (korporacyjne i komunalne)	2 256,4	2 305,3	2 529,9	2 560,1	2 527,1
Inne należności, w tym:	3 784,1	3 659,6	3 999,3	3 944,0	3 978,6
Euroobligacje (obligacje Skarbu Państwa)	3 674,4	3 589,8	3 910,7	3 822,7	3 909,7
Pozostałe należności	109,7	69,8	88,6	121,3	68,9
Razem (brutto)	91 680,0	88 438,1	83 447,2	81 832,3	79 789,4
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości (w tym IBNR), w tym:	-1 592,7	-1 535,8	-1 467,7	-1 454,9	-1 480,8
dotyczący portfela kredytowego, w tym:	-1 592,0	-1 535,1	-1 467,0	-1 453,7	-1 479,6
dotyczący kredytów i pożyczek	-1 519,6	-1 470,2	-1 376,7	-1 384,6	-1 409,9
dotyczący należności leasingowych	-29,5	-28,8	-50,4	-46,4	-48,8
dotyczący należności faktoringowych	-26,8	-20,0	-22,8	-21,3	-19,8
dotyczący dłużnych papierów wartościowych (korporacyjnych i komunalnych)	-16,1	-16,1	-17,1	-1,4	-1,1
dotyczący innych należności, w tym:	-0,7	-0,7	-0,7	-1,2	-1,2
dotyczący euroobligacji	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
dotyczący pozostałych należności	0,0	0,0	0,0	-0,5	-0,5
Razem (netto), w tym:	90 087,3	86 902,3	81 979,5	80 377,4	78 308,6
Kredyty i inne należności udzielone innym niż banki podmiotom sektora finansowego	2 448,2	2 525,4	2 347,3	2 065,4	2 335,8
Kredyty i inne należności udzielone podmiotom sektora niefinansowego	80 900,0	77 554,6	72 306,2	70 845,1	68 319,4
Kredyty i inne należności udzielone podmiotom sektora instytucji rządowych i samorządowych	6 739,1	6 822,3	7 326,0	7 466,9	7 653,4

Kredyty i inne należności udzielone innym niż banki podmiotom sektora finansowego

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Kredyty i pożyczki, w tym:	1 913,7	2 076,4	1 879,0	1 563,5	1 866,0
- w rachunku bieżącym	594,5	674,6	376,3	258,4	392,5
- terminowe	1 319,2	1 401,8	1 502,7	1 305,1	1 473,5
Należności leasingowe	0,2	0,5	0,6	0,6	0,4
Należności faktoringowe	50,3	0,0	0,5	0,5	20,4
Dłużne papiery wartościowe (noty)	386,6	386,6	386,6	386,5	386,5
Pozostałe należności	98,3	62,7	81,6	115,2	63,1
Razem (brutto)	2 449,1	2 526,2	2 348,3	2 066,3	2 336,4
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości (w tym IBNR), w tym:	-0,9	-0,8	-1,0	-0,9	-0,6
dotyczący kredytów i pożyczek	-0,8	-0,7	-0,9	-0,8	-0,5
dotyczący dłużnych papierów wartościowych	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Razem (netto)	2 448,2	2 525,4	2 347,3	2 065,4	2 335,8

Kredyty i inne należności udzielone podmiotom sektora niefinansowego

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Podmioty gospodarcze, w tym:	44 443,3	42 851,6	40 321,0	39 999,4	38 686,9
Kredyty i pożyczki, w tym:	33 983,1	32 424,5	30 245,8	30 118,1	29 117,7
- w rachunku bieżącym	9 116,1	8 689,5	6 964,2	7 765,9	7 844,8
- terminowe	24 867,0	23 735,0	23 281,6	22 352,2	21 272,9
Należności leasingowe	5 329,9	5 169,5	4 903,4	4 772,5	4 759,6
Należności faktoringowe	4 353,7	4 497,9	4 208,5	4 163,4	3 916,7
Dłużne papiery wartościowe (obligacje korporacyjne i noty)	765,2	752,6	956,3	939,8	887,6
Pozostałe należności	11,4	7,1	7,0	5,6	5,3
Gospodarstwa domowe, w tym:	38 046,5	36 236,0	33 450,0	32 297,8	31 110,9
Kredyty i pożyczki, w tym:	36 767,7	35 233,3	32 513,5	31 464,6	30 328,1
- w rachunku bieżącym	2 016,0	1 925,8	1 762,7	1 792,9	1 767,0
- terminowe	34 751,7	33 307,5	30 750,8	29 671,7	28 561,1
Należności leasingowe	1 025,8	956,4	856,5	782,6	732,9
Należności faktoringowe	253,0	46,3	80,0	50,1	49,4
Pozostałe należności	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5
Razem (brutto)	82 489,8	79 087,6	73 771,0	72 297,2	69 797,8
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości (w tym IBNR), w tym:	-1 589,8	-1 533,0	-1 464,8	-1 452,1	-1 478,4
Podmioty gospodarcze, w tym:	-925,2	-873,7	-880,2	-935,7	-918,1
dotyczący kredytów i pożyczek	-859,4	-813,0	-792,9	-869,3	-851,3
dotyczący należności leasingowych	-26,6	-26,6	-48,8	-44,9	-46,9
dotyczący należności faktoringowych	-23,6	-18,5	-21,9	-20,6	-19,2
dotyczący dłużnych papierów wartościowych	-15,6	-15,6	-16,6	-0,9	-0,7
Gospodarstwa domowe, w tym:	-664,6	-659,3	-584,6	-516,4	-560,3
dotyczący kredytów i pożyczek	-658,6	-655,7	-582,1	-513,7	-557,3
dotyczący należności leasingowych	-2,9	-2,2	-1,6	-1,5	-1,9
dotyczący należności faktoringowych	-3,1	-1,4	-0,9	-0,7	-0,6
dotyczący pozostałych należności	0,0	0,0	0,0	-0,5	-0,5
Razem (netto)	80 900,0	77 554,6	72 306,2	70 845,1	68 319,4

Kredyty i inne należności udzielone podmiotom sektora instytucji rządowych i samorządowych

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Kredyty i pożyczki, w tym:	1 875,6	1 969,5	2 145,6	2 340,3	2 431,7
- w rachunku bieżącym	85,5	79,3	7,4	110,5	103,8
- terminowe	1 790,1	1 890,2	2 138,2	2 229,8	2 327,9
Należności leasingowe	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Należności faktoringowe	86,3	98,9	84,6	72,0	60,8
Dłużne papiery wartościowe (obligacje komunalne)	1 104,6	1 166,1	1 187,0	1 233,8	1 253,0
Euroobligacje (obligacje Skarbu Państwa)	3 674,4	3 589,8	3 910,7	3 822,7	3 909,7
Razem (brutto)	6 741,1	6 824,3	7 327,9	7 468,8	7 655,2
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości (w tym IBNR), w tym:	-2,0	-2,0	-1,9	-1,9	-1,8
dotyczący kredytów i pożyczek	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
dotyczący należności faktoringowych	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0
dotyczący dłużnych papierów wartościowych (obligacji komunalnych)	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,3
dotyczący euroobligacji	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Razem (netto)	6 739,1	6 822,3	7 326,0	7 466,9	7 653,4

Portfel kredytowy według segmentu klientów

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Portfel kredytowy (brutto), w tym:	87 896,0	84 778,6	79 447,9	77 888,3	75 810,8
Bankowość korporacyjna, w tym:	52 100,7	50 457,3	47 807,3	47 306,5	46 247,6
- kredyty i pożyczki	39 376,7	37 959,2	35 645,6	35 364,5	34 604,2
- należności leasingowe	5 725,0	5 549,6	5 258,2	5 096,0	5 069,1
- należności faktoringowe	4 742,6	4 643,2	4 373,6	4 285,9	4 047,2
- dłużne papiery wartościowe korporacyjne i komunalne	2 256,4	2 305,3	2 529,9	2 560,1	2 527,1
Bankowość detaliczna, w tym:	35 795,3	34 321,3	31 640,6	30 581,8	29 563,2
- kredyty i pożyczki hipoteczne	26 650,1	25 589,0	23 887,1	23 059,0	22 383,0
- kredyty i pożyczki pozostałe	9 145,2	8 732,3	7 753,5	7 522,8	7 180,2
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości (w tym IBNR), w tym:	-1 592,0	-1 535,2	-1 467,0	-1 453,7	-1 479,6
Bankowość korporacyjna, w tym:	-990,0	-933,6	-939,8	-994,1	-972,6
- kredyty i pożyczki	-919,5	-869,8	-850,5	-926,0	-882,0
- należności leasingowe	-27,7	-27,7	-49,4	-45,7	-69,6
- należności faktoringowe	-26,7	-20,0	-22,8	-21,0	-19,9
- dłużne papiery wartościowe korporacyjne i komunalne	-16,1	-16,1	-17,1	-1,4	-1,1
Bankowość detaliczna, w tym:	-602,0	-601,6	-527,2	-459,6	-507,0
- kredyty i pożyczki hipoteczne	-186,7	-187,3	-195,0	-151,5	-148,3
- kredyty i pożyczki pozostałe	-415,3	-414,3	-332,2	-308,1	-358,7
Portfel kredytowy (netto), w tym:	86 304,0	83 243,4	77 980,9	76 434,6	74 331,2
Bankowość korporacyjna, w tym:	51 110,7	49 523,7	46 867,5	46 312,4	45 275,0
- kredyty i pożyczki	38 457,2	37 089,4	34 795,1	34 438,5	33 722,2
- należności leasingowe	5 697,3	5 521,9	5 208,8	5 050,3	4 999,5
- należności faktoringowe	4 715,9	4 623,2	4 350,8	4 264,9	4 027,3
- dłużne papiery wartościowe korporacyjne i komunalne	2 240,3	2 289,2	2 512,8	2 558,7	2 526,0
Bankowość detaliczna, w tym:	35 193,3	33 719,7	31 113,4	30 122,2	29 056,2
- kredyty i pożyczki hipoteczne	26 463,4	25 401,7	23 692,1	22 907,5	22 234,7
- kredyty i pożyczki pozostałe	8 729,9	8 318,0	7 421,3	7 214,7	6 821,5

7.13. Jakość portfela kredytowego

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Bankowość korporacyjna					
Zaangażowanie brutto, w tym:	52 100,7	50 457,2	47 807,3	47 306,5	46 247,6
portfel bez rozpoznanej utraty wartości	50 371,8	48 785,2	46 269,2	45 644,6	44 581,7
portfel z rozpoznaną utratą wartości	1 728,9	1 672,0	1 538,1	1 661,9	1 665,9
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości i rezerwy, w tym:	1 026,5	963,4	962,3	1 024,6	1 005,3
dotyczący portfela bez rozpoznanej utraty wartości	76,1	71,7	70,2	68,5	78,0
dotyczący portfela z rozpoznaną utratą wartości	913,9	861,8	869,6	925,6	894,6
rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	36,5	29,9	22,5	30,5	32,7
Udział portfela z rozpoznaną utratą wartości	3,3%	3,3%	3,2%	3,5%	3,6%
Współczynnik pokrycia portfela z rozpoznaną utratą wartości	52,9%	51,5%	56,5%	55,7%	53,7%
Bankowość detaliczna					
Zaangażowanie brutto, w tym:	35 795,3	34 321,3	31 640,6	30 581,8	29 563,2
portfel bez rozpoznanej utraty wartości	35 152,1	33 687,5	31 101,9	30 084,0	29 018,1
portfel z rozpoznaną utratą wartości	643,2	633,8	538,7	497,8	545,1
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości i rezerwy, w tym:	606,9	606,5	531,5	468,3	515,8
dotyczący portfela bez rozpoznanej utraty wartości	157,0	155,6	141,9	104,1	99,7
dotyczący portfela z rozpoznaną utratą wartości	445,0	446,0	385,3	355,5	407,3
rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	4,9	4,9	4,3	8,7	8,8
Udział portfela z rozpoznaną utratą wartości	1,8%	1,8%	1,7%	1,6%	1,8%
Współczynnik pokrycia portfela z rozpoznaną utratą wartości	69,2%	70,4%	71,5%	71,4%	74,7%
Zaangażowanie brutto ogółem	87 896,0	84 778,5	79 447,9	77 888,3	75 810,8
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości i rezerwy ogółem, w tym:	1 633,4	1 569,9	1 493,8	1 492,9	1 521,1
dotyczący portfela bez rozpoznanej utraty wartości	233,1	227,3	212,1	172,6	177,7
dotyczący portfela z rozpoznaną utratą wartości	1 358,9	1 307,8	1 254,9	1 281,1	1 301,9
rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	41,4	34,8	26,8	39,2	41,5
Współczynnik pokrycia portfela ogółem	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	2,0%
Udział portfela z rozpoznaną utratą wartości	2,7%	2,7%	2,6%	2,8%	2,9%
Współczynnik pokrycia portfela z rozpoznaną utratą wartości	57,3%	56,7%	60,4%	59,3%	58,9%

Zmiana stanu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości

	III kwartał 2017 okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	III kwartał 2016 okres od 01.07.2016 do 30.09.2016	3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na początek okresu	1 572,0	1 495,9	1 523,6	1 573,6
Zmiany w okresie, w tym:	63,6	139,7	-28,2	-78,2
zmiany w rachunku zysków i strat	109,1	309,6	49,7	162,1
umorzenia i zmniejszenia z tytułu sprzedaży wierzytelności	-60,6	-172,4	-77,4	-250,2
pozostałe	15,1	2,5	-0,5	9,9
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na koniec okresu	1 635,6	1 635,6	1 495,4	1 495,4

W roku 2016 Grupa dokonała zmiany w zakresie ujmowania odpisu odsetkowo-prowizyjnego. Przed zmianą kwota odpisu odsetkowo-prowizyjnego była traktowana jako jedna ze składowych odpisu na utratę wartości natomiast po zmianie kwota ta koryguje in minus wartość bilansową brutto kredytów i innych należności. Z uwagi na to, że zmiana nie ma wpływu na sumę aktywów w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz nie wpływa istotnie na poziom wskaźnika pokrycia portfela z rozpoznaną utratą wartości Grupa odstąpiła od przekształcania danych za okresy wcześniejsze.

7.14. Aktywa majątkowe

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Nieruchomości inwestycyjne	0,3	0,3	0,3	53,2	53,2
Rzeczowe aktywa trwałe	557,0	564,4	578,0	540,0	552,9
Wartości niematerialne	422,0	420,6	426,2	431,8	426,4
Razem	979,3	985,3	1 004,5	1 025,0	1 032,5

7.15. Zobowiązania wobec innych banków

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Rachunki bieżące	1 251,0	1 132,3	933,4	1 579,9	1 356,0
Depozyty międzybankowe	1 197,9	784,1	1 050,6	404,2	772,5
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	8,0	1 119,6	0,0	2 018,2	0,0
Kredyty otrzymane*	3 129,2	3 061,1	3 023,3	2 957,0	2 869,9
Pozostałe zobowiązania	51,7	43,4	35,7	73,2	83,9
Razem	5 637,8	6 140,5	5 043,0	7 032,5	5 082,3

*) Pozycja "Kredyty otrzymane" obejmuje finansowanie długoterminowych kontraktów leasingowych w EUR (tzw. "matched funding") otrzymane przez spółkę zależną ING Lease Sp. z o.o. od ING Banku NV.

7.16. Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	22,4	0,0	21,6	0,0	0,0
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	22,4	0,0	21,6	0,0	0,0
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji papierów wartościowych	1 641,2	108,6	453,2	598,6	299,3
Razem	1 663,6	108,6	474,8	598,6	299,3

7.17. Zobowiązania wobec klientów

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Depozyty	96 965,0	95 981,1	94 113,4	90 785,0	91 728,1
Pozostałe zobowiązania	1 494,8	1 727,7	1 712,0	1 519,6	1 755,2
Razem, w tym:	98 459,8	97 708,8	95 825,4	92 304,6	93 483,3
Zobowiązania wobec innych niż banki podmiotów sektora finansowego	3 615,5	4 115,5	3 617,9	2 775,5	2 700,1
Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego	92 532,7	91 830,2	90 456,5	87 572,3	88 521,8
Zobowiązania wobec podmiotów sektora instytucji rządowych i samorządowych	2 311,6	1 763,1	1 751,0	1 956,8	2 261,4

Zobowiązania wobec innych niż banki podmiotów sektora finansowego

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Depozyty, w tym:	3 348,2	4 044,7	3 429,2	2 700,8	2 661,1
- rachunki bieżące	3 133,3	3 944,0	3 233,8	2 241,3	2 536,2
- rachunki terminowe	214,9	100,7	195,4	459,5	124,9
Pozostałe zobowiązania	267,3	70,8	188,7	74,7	39,0
Razem	3 615,5	4 115,5	3 617,9	2 775,5	2 700,1

Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Podmioty gospodarcze, w tym:	26 965,5	26 682,8	26 840,9	25 975,1	25 447,6
Depozyty, w tym:	25 826,9	25 099,7	25 395,4	24 618,5	23 805,9
- rachunki bieżące	16 323,9	15 951,6	15 542,2	13 431,2	12 577,6
- rachunki oszczędnościowe	8 126,8	7 798,7	8 414,4	8 271,1	8 774,4
- rachunki terminowe	1 376,2	1 349,4	1 438,8	2 916,2	2 453,9
Pozostałe zobowiązania	1 138,6	1 583,1	1 445,5	1 356,6	1 641,7
Gospodarstwa domowe, w tym:	65 567,2	65 147,4	63 615,6	61 597,2	63 074,2
Depozyty, w tym:	65 488,6	65 081,1	63 548,0	61 521,0	63 008,8
- rachunki bieżące	13 516,9	13 167,4	11 960,2	11 259,2	10 769,1
- rachunki oszczędnościowe	49 373,0	48 979,8	47 726,0	45 901,4	47 033,5
- rachunki terminowe	2 598,7	2 933,9	3 861,8	4 360,4	5 206,2
Pozostałe zobowiązania	78,6	66,3	67,6	76,2	65,4
Razem	92 532,7	91 830,2	90 456,5	87 572,3	88 521,8

Zobowiązania wobec podmiotów sektora instytucji rządowych i samorządowych

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Depozyty, w tym:	2 301,3	1 755,6	1 740,8	1 944,7	2 252,3
- rachunki bieżące	1 705,6	1 647,2	1 684,3	1 747,1	2 091,7
- rachunki terminowe	595,7	108,4	56,5	197,6	160,6
Pozostałe zobowiązania	10,3	7,5	10,2	12,1	9,1
Razem	2 311,6	1 763,1	1 751,0	1 956,8	2 261,4

7.18. Rezerwy

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Rezerwa na sprawy sporne	5,5	4,8	4,2	1,9	2,1
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	41,4	34,8	26,8	39,2	41,5
Rezerwa na odprawy emerytalne	30,4	29,9	29,3	23,0	22,7
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	13,5	13,5	13,5	15,7	15,7
Razem	90,8	83,0	73,8	79,8	82,0

7.19. Wartość godziwa

7.19.1. Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Poniżej zaprezentowano wartości bilansowe aktywów i zobowiązań finansowych w rozbięciu na poszczególne kategorie (poziomy) wyceny. W roku 2017 nie było przesunięć pomiędzy poziomami wyceny.

stan na 30.09.2017

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	RAZEM
Aktywa finansowe, w tym:	18 736,4	1 901,0	5,3	20 642,7
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	1 392,8	22,4	0,0	1 415,2
- obligacje skarbowe	1 391,3	0,0	0,0	1 391,3
- obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	1,5	0,0	0,0	1,5
- transakcje z przyrzeczeniem odkupu	0,0	22,4	0,0	22,4
Wycena instrumentów pochodnych	0,0	828,5	0,0	828,5
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:	17 343,6	0,0	5,3	17 348,9
- obligacje skarbowe	16 297,3	0,0	0,0	16 297,3
- obligacje Rządu Austriackiego	427,2	0,0	0,0	427,2
- obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	619,1	0,0	0,0	619,1
- instrumenty kapitałowe	0,0	0,0	5,3	5,3
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	1 050,1	0,0	1 050,1
Zobowiązania finansowe, w tym:	1 641,2	1 780,1	0,0	3 421,3
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	0,0	22,4	0,0	22,4
- transakcje z przyrzeczeniem odkupu	0,0	22,4	0,0	22,4
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji papierów wartościowych	1 641,2	0,0	0,0	1 641,2
Wycena instrumentów pochodnych	0,0	957,8	0,0	957,8
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	799,9	0,0	799,9

Instrumenty pochodne stopy procentowej IRS/FRA „rozliczane do rynku” (ang.: „settled to market”)

W III kwartale 2017 roku Grupa przystąpiła do nowej usługi przewidzianej w regulaminie KDPW CCP w zakresie podejścia do rozliczania instrumentów pochodnych stopy procentowej IRS/FRA. Przed zmianą, ekspozycja netto wynikająca z transakcji z KDPW CCP była zabezpieczana depozytem zabezpieczającym (ang.: Variation Margin) zgodnie z podejściem „zabezpieczenie do rynku” (ang.: collateralized to market”). Zgodnie z warunkami nowej usługi, ekspozycja wynikająca z transakcji jest codziennie rozliczana w oparciu o zmianę wartości rynkowej poszczególnych transakcji (tj.: zgodnie z podejściem „rozliczenie do rynku”). W związku z tym nie jest składany depozyt zabezpieczający Variation Margin. Wartość godziwa poszczególnych transakcji uwzględnia przepływy realizowane w ramach dziennego rozliczenia ekspozycji z nich wynikających. Grupa od roku 2016 korzysta już z podobnej usługi w zakresie rozliczania instrumentów pochodnych przekazywanych do London Clearing House Clearnet (LCH).

stan na 31.12.2016

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	RAZEM
Aktywa finansowe, w tym:	23 313,6	2 477,3	48,8	25 839,7
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	2 805,2	21,6	0,0	2 826,8
- obligacje skarbowe	2 795,7	0,0	0,0	2 795,7
- obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	9,5	0,0	0,0	9,5
- transakcje z przyrzeczeniem odkupu	0,0	21,6	0,0	21,6
Wycena instrumentów pochodnych	0,0	1 117,1	0,0	1 117,1
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:	20 508,4	0,0	48,8	20 557,2
- obligacje skarbowe	19 681,3	0,0	0,0	19 681,3
- obligacje Rządu Francuskiego	533,0	0,0	0,0	533,0
- obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	294,1	0,0	0,0	294,1
- instrumenty kapitałowe	0,0	0,0	48,8	48,8
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	1 338,6	0,0	1 338,6
Zobowiązania finansowe, w tym:	453,2	2 605,7	0,0	3 058,9
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	0,0	21,6	0,0	21,6
- transakcje z przyrzeczeniem odkupu	0,0	21,6	0,0	21,6
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji papierów wartościowych	453,2	0,0	0,0	453,2
Wycena instrumentów pochodnych	0,0	1 116,0	0,0	1 116,0
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	1 468,1	0,0	1 468,1

7.19.2. Aktywa i zobowiązania finansowe, które w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie są prezentowane w wartości godziwej

stan na 30.09.2017

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa			RAZEM
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
Aktywa					
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 638,2	-	1 638,2	-	1 638,2
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	7 097,2	7 011,6	-	-	7 011,6
Kredyty i inne należności udzielone innym bankom	1 174,7	-	1 174,7	-	1 174,7
Kredyty i inne należności udzielone klientom	90 087,3	-	3 708,2	83 336,7	87 044,9
Należności od klientów z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	19,7	-	19,7	-	19,7
Pozostałe aktywa	294,5	-	-	294,5	294,5
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec innych banków	5 637,8	-	5 637,8	-	5 637,8
Zobowiązania wobec klientów	98 459,8	-	-	98 462,3	98 462,3
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	872,1	-	870,9	-	870,9
Zobowiązania podporządkowane	647,7	-	-	647,7	647,7

stan na 31.12.2016

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa			RAZEM
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
Aktywa					
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 825,0	-	1 825,0	-	1 825,0
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	5 164,1	5 058,0	-	-	5 058,0
Kredyty i inne należności udzielone innym bankom	1 113,4	-	1 113,2	-	1 113,2
Kredyty i inne należności udzielone klientom	81 979,5	-	3 904,2	75 122,1	79 026,3
Pozostałe aktywa	195,6	-	-	195,6	195,6
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec innych banków	5 043,0	-	5 043,0	-	5 043,0
Zobowiązania wobec klientów	95 825,4	-	-	95 824,6	95 824,6
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	866,4	-	864,5	-	864,5
Zobowiązania podporządkowane	664,9	-	-	664,9	664,9

7.20. Łączny współczynnik kapitałowy

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Fundusze własne					
A. Kapitały własne ze sprawozdania z sytuacji finansowej, w tym:	11 486,2	11 154,1	10 477,2	10 979,0	10 812,6
A.I. Kapitały własne ujęte w funduszach własnych, w tym:	10 146,1	10 115,1	9 069,9	9 150,1	8 845,5
kapitał zakładowy i agio	1 086,4	1 086,4	1 086,4	1 086,4	1 086,4
zyski zatrzymane	8 816,5	8 815,7	7 874,8	7 874,7	7 566,1
- w tym wynik finansowy netto w trakcie zatwierdzania	-	-	308,5	308,5	-
kapitał z aktualizacji wyceny (niezrealizowane straty)	-8,3	-19,5	-62,0	-23,6	-28,3
kapitał z aktualizacji wyceny (niezrealizowane zyski)	251,5	232,5	170,7	212,6	221,3
A.II. Kapitały własne nie ujęte w wyliczeniu funduszy własnych, w tym:	1 340,1	1 039,0	1 407,3	1 828,9	1 967,1
kapitał z aktualizacji wyceny	308,6	383,2	468,8	1 152,8	1 315,0
zyski zatrzymane	1 031,5	655,8	936,2	673,8	649,6
pozostałe	0,0	0,0	2,3	2,3	2,5
B. Pozostałe składniki (pomniejszenia i zwiększenia) funduszy własnych, w tym:	71,7	69,0	123,7	82,2	107,1
zobowiązania podporządkowane	646,4	633,9	663,6	646,8	663,8
wartość firmy i inne wartości niematerialne	-415,1	-416,4	-423,6	-430,1	-426,1
niedobór/nadwyżka korekt z tytułu ryzyka kredytowego wobec oczekiwanych strat według metody AIRB	-158,4	-147,5	-115,7	-134,5	-130,6
korekta wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny	-1,2	-1,0	-0,6	0,0	0,0
Fundusze własne przyjęte do kalkulacji łącznego współczynnika kapitałowego (A.I. + B), w tym:	10 217,8	10 184,1	9 193,6	9 232,3	8 952,6
Kapitał podstawowy Tier I	9 587,3	9 564,9	8 553,1	8 612,4	8 314,9
Kapitał Tier II	630,5	619,2	640,5	619,9	637,7
Wymogi kapitałowe					
wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego	4 775,8	4 561,0	4 121,5	4 249,2	4 194,4
pozostałe wymogi kapitałowe	656,7	640,7	598,6	609,2	597,8
uzupełnienie do ogólnego poziomu wymogów kapitałowych	0,0	129,1	273,5	132,6	120,9
Łączny wymóg kapitałowy	5 432,5	5 330,8	4 993,6	4 991,0	4 913,1
Łączny współczynnik kapitałowy	15,1%	15,3%	14,7%	14,8%	14,6%
Współczynnik kapitału Tier I	14,1%	14,4%	13,7%	13,8%	13,5%

Począwszy od raportowania za III kwartał 2017 Grupa dostosowała sposób ujmowania tzw. floor regulacyjnego do wymagań art. 500 Rozporządzenia CRR nr 575/2013. Zmiana miała na celu ujednoczenie kalkulacji współczynników kapitałowych z podejściem stosowanym przez podmiot dominujący i jest spójna z praktyką stosowaną w krajach UE. W raportowaniu za wcześniejsze kwartały Grupa kierując się wytycznymi Komisji Nadzoru Finansowego ujmowała w kalkulacji wymogów kapitałowych kwotę uzupełnienia do ogólnego poziomu wymogów kapitałowych. Zmianę podejścia do ujmowania floor regulacyjnego w kalkulacji współczynników kapitałowych ustalono z KNF. W celu spełnienia wymagań artykułu 500 Rozporządzenia CRR nr 575/2013 Grupa przeprowadza porównanie funduszy własnych z wartością floor regulacyjnego, stanowiącą 80% wartości całkowitego wymogu kapitałowego wyliczonego przy zastosowaniu metody standardowej w kalkulacji wymogu z tytułu ryzyka kredytowego. Grupa posiada fundusze własne na poziomie przewyższającym minimalny wyznaczony floor regulacyjny.

W związku z wejściem w życie z dniem 2 grudnia 2017 r. Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 roku w sprawie wyższej wagi ryzyka dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach Grupa wprowadzi począwszy od grudnia 2017 r. następujące zmiany w wyliczeniach kwoty wymogu kapitałowego z tytułu ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach:

1. zmiana wagi ryzyka ze 100% na 150% dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach, w przypadku których wysokość raty kapitałowej lub odsetkowej uzależniona jest od zmian kursu waluty obcej,
2. zmiana z 50% na 80% wartości rynkowej nieruchomości w odniesieniu do części kredytu zabezpieczonego na nieruchomości mieszkaniowej, dla której może być stosowana preferencyjna waga ryzyka wynosząca 35%.

Łączny wpływ na współczynniki kapitałowe obu powyższych zmian Grupa szacuje na około 0,17 p.p.

Począwszy od stycznia 2017 roku Bank uwzględni w kalkulacji funduszy własnych 80% niezrealizowanych zysków oraz 100% niezrealizowanych strat z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny (zgodnie z art. 171a Prawa Bankowego). W roku 2016 w kalkulacji funduszy własnych Bank ujmował odpowiednio 60% niezrealizowanych zysków i 100% niezrealizowanych strat z wyceny.

Na podstawie zapisów Rozporządzenia (UE) nr 241/2014 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących wymogów w zakresie funduszy własnych obowiązujących instytucje oraz decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 15.09.2016 r. w funduszach własnych wg stanu na 30.09.2016 r. oraz 31.12.2016 r. Grupa uwzględniła zysk netto Banku za okres od 01.01.2016 roku do 30.06.2016 roku w kwocie 308,5 mln zł. Na podstawie decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 23.10.2017 r. w kolejnych okresach sprawozdawczych Grupa uwzględni w kalkulacji funduszy własnych zysk netto Banku za okres od 01.01.2017 roku do 30.06.2017 roku w kwocie 425,1 mln zł.

8. Wskazanie czynników, które mogą mieć wpływ na wyniki finansowe w kolejnych kwartałach

- Zdaniem ekonomistów ING Banku Śląskiego S.A. kolejne miesiące 2017 roku powinny przynieść dalszy wzrost dynamiki PKB (z 4%/r do 4,5%/r), a ponadprzeciętne tempo wzrostu utrzyma się także w roku 2018 (4,1%/r). Po ubiegłorocznym spowolnieniu wynikającym z przestoju w realizacji inwestycji współfinansowanych środkami UE, nastąpiła wyraźna poprawa koniunktury wspierana m.in. wysokimi wydatkami gospodarstw domowych (efekt dobrej sytuacji na rynku pracy i programu 500+) oraz rozpoczęciem realizacji projektów z nowej perspektywy budżetowej (2014-2020). Kulminacja działań inwestycyjnych nastąpi najprawdopodobniej w przyszłym roku. Zdaniem ekonomistów ING Banku Śląskiego S.A. wraz z wygasaniem efektów uruchomienia programu 500+ w kolejnych kwartałach dynamika konsumpcji obniży się do tempa zbliżonego do przeciętnego wzrostu PKB.
- Ekonomści ING Banku Śląskiego S.A. oczekują utrzymania się wysokiej presji płacowej w krajowej gospodarce. Dynamika wynagrodzeń w kolejnych kwartałach najprawdopodobniej dalej oscylować będzie wokół 6,5%/r. Według badań GUS odsetek przedsiębiorców deklaruujących problem ze znalezieniem pracowników jest na historycznie najwyższym poziomie, równocześnie jednak umowy śmieciowe oraz napływ siły roboczej z Ukrainy hamują wzrost płac w kraju. W przyszłym roku na wzrost płac negatywnie oddziaływać będzie także mniejsza podwyżka płacy minimalnej.
- Według prognoz Ekonomistów ING Banku Śląskiego S.A. inflacja CPI spadnie w Polsce z 2,2%/r do 1,5%/r w czwartym kwartale 2017 roku, a w całym roku 2018 będzie utrzymywać się poniżej celu inflacyjnego NBP (2,5% r/r).

W pierwszej połowie 2018 roku roczną dynamikę inflacji ograniczać będą m.in. negatywne efekty bazowe w przypadku cen żywności i paliw. Umiarkowana presja inflacyjna oraz stopniowy wzrost inwestycji w ocenie ekonomistów ING Banku Śląskiego S.A. skłonią Radę Polityki Pieniężnej do utrzymania niezmiennego poziomu stóp procentowych do czwartego kwartału 2018 roku.

- Wyraźna poprawa ściągłości podatków (szczególnie VAT) wskazuje, że pomimo wzrostu obciążeń dla budżetu (związanych m.in. z uruchomieniem programu świadczeń socjalnych w 2016 roku, obniżeniem wieku emerytalnego od października br. oraz uruchomieniem inwestycji publicznych), deficyt sektora finansów publicznych w kolejnych latach (2017-2018) utrzyma się wyraźnie poniżej 2,5% PKB.

- Eskalacja konfliktu z Komisją Europejską dotyczącego poszanowania praworządności w Polsce ulega wyhamowaniu. Agencje ratingowe nie wskazywały, aby zmiany instytucjonalne negatywnie miały wpłynąć na ocenę wiarygodności kredytowej w nadchodzących kwartałach. Jednak długoterminowe obciążenia dla budżetu związane z obniżeniem wieku emerytalnego prawdopodobnie powstrzymają agencje od podwyżek ratingów.

9. Pozycje pozabilansowe

	Stan na 30.09.2017	Stan na 30.06.2017	Stan na 31.12.2016	Stan na 30.09.2016	Stan na 30.06.2016
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	28 905,0	28 744,4	27 954,5	27 081,1	26 813,0
Otrzymane zobowiązania pozabilansowe	82 993,5	83 999,9	79 093,3	65 804,8	65 451,2
Pozabilansowe instrumenty finansowe	501 477,6	493 848,2	439 511,9	394 457,4	363 427,4
Pozycje pozabilansowe ogółem	613 376,1	606 592,5	546 559,7	487 343,3	455 691,6

10. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

Nie wystąpiły.

11. Wyłacone dywidendy

Walne Zgromadzenie w dniu 21 kwietnia 2017 roku zatwierdziło przeznaczenie całości zysku netto jednostki dominującej Grupy za rok 2016 na zasilenie funduszy własnych.

Walne Zgromadzenie w dniu 31 marca 2016 roku podjęło uchwałę w sprawie wypłaty dywidendy za 2015 rok, na podstawie której Bank wypłacił dywidendę za 2015 rok w łącznej wysokości 559.430,0 tys. zł, tj. w kwocie 4,3 zł brutto na jedną akcję. Właściciele akcji nabyli prawo do dywidendy w dniu 20 kwietnia 2016 roku, wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 5 maja 2016 roku.

12. Rozliczenia z tytułu spraw spornych

ING Bank Śląski prowadzi szczegółową ewidencję spraw sądowych oraz innych należności o charakterze roszczeń prawnych. W sprawach, dla których w ocenie prawnej i/lub kierownictwa Banku istnieje duże ryzyko przegrania sprawy lub nie ma możliwości odzyskania utraconych aktywów Bank tworzy rezerwy. Ewentualne przyszłe rozliczenia dokonywane są w ciężar utworzonych rezerw.

Zmiana stanu rezerw na roszczenia sporne (w mln zł)

	III kwartał 2017 okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	III kwartał 2016 okres od 01.07.2016 do 30.09.2016	3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Stan na początek okresu	4,8	4,2	2,1	3,3
Utworzenie rezerw	0,8	1,9	0,3	0,6
Rozwiązanie rezerw	0,0	0,0	0,0	-1,4
Wykorzystanie rezerw	-0,1	-0,6	-0,5	-0,6
Stan na koniec okresu	5,5	5,5	1,9	1,9

Zarówno na koniec III kwartału 2017 roku, jak i na koniec III kwartału 2016 roku w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. nie toczyły się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej postępowania dotyczące zobowiązań lub wierzytelności, których wartość lub łączna wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

13. Sezonowość lub cykliczność działalności

Działalność Grupy ING Banku Śląskiego nie podlega sezonowości i cykliczności w rozumieniu §21 MSR 34.

14. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

ING Bank Śląski S.A. jest spółką zależną od ING Bank NV, który według stanu na dzień 30 września 2017 roku posiadał 75% udziału w kapitale zakładowym ING Banku Śląskiego oraz 75% udziałów w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu ING Banku Śląskiego S.A.

ING Bank Śląski dokonuje na rynku międzybankowym operacji z ING Bank NV i podmiotami zależnymi od niego. Są to zarówno lokaty i kredyty krótkoterminowe jak i operacje instrumentami pochodnymi. Bank prowadzi również rachunki bankowe podmiotów z Grupy ING. Ponadto spółka zależna ING Lease Sp. z o.o. otrzymała od ING Bank NV finansowanie długoterminowe kontraktów leasingowych w EUR (tzw. „matched funding”).

Wszystkie wyżej wymienione transakcje odbywają się na zasadach rynkowych.

Pomiędzy podmiotami powiązаныmi z Bankiem przeprowadzane są również transakcje wynikające z zawartych umów o współpracy, podnajmu pomieszczeń, dzierżawy sprzętu, przetwarzania danych oraz składki na ubezpieczenie pracowników.

Koszty prezentowane są według wartości netto (bez podatku VAT).

Informacje liczbowe o transakcjach pomiędzy podmiotami powiązаныmi (w mln zł)

	ING Bank NV		Pozostałe podmioty Grupy ING	
	stan na 30.09.2017		stan na 30.09.2016	
Należności				
Rachunki bieżące	19,4	1,5	19,3	15,0
Depozyty złożone	-	-	21,6	-
Kredyty	24,2	48,7	27,3	42,1
Wycena dodatnia instrumentów pochodnych	215,9	85,3	141,8	203,7
Inne należności	0,5	0,1	7,3	1,5
Zobowiązania				
Depozyty otrzymane	368,2	26,0	366,3	50,2
Kredyty otrzymane	2 840,3	-	2 665,8	-
Pożyczka podporządkowana	647,7	-	648,1	-
Rachunki lora	17,7	103,2	22,5	25,7
Wycena ujemna instrumentów pochodnych	220,9	80,2	218,0	144,1
Inne zobowiązania	40,7	0,6	67,9	1,4
Operacje pozabilansowe				
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	441,8	228,7	482,3	227,0
Otrzymane zobowiązania pozabilansowe	1 400,1	182,5	1 548,0	84,0
Transakcje wymiany walutowej	19 948,5	162,8	10 268,9	95,3
Transakcje forward	2 035,3	-	-	-
IRS	3 211,6	2 519,6	5 622,9	3 090,7
Opcje	5 428,4	275,2	2 668,2	351,7
	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017		3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016	
Przychody i koszty				
Przychody, w tym:	23,6	8,0	-134,7	15,2
przychody/koszty odsetkowe i prowizyjne	-16,0	4,7	-22,3	18,5
wynik na instrumentach finansowych	27,3	3,3	-112,6	-3,3
wynik na pozostałej działalności podstawowej	0,3	-	0,2	-
wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	12,0	-	-	-
Koszty działania	44,1	5,0	51,7	5,2
Nakłady na majątek trwały				
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	0,7
Nakłady na wartości niematerialne	-	-	0,9	0,2

15. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

15.1. Segmentacja działalności

Zarządzanie działalnością ING Banku Śląskiego dokonywane jest w wymiarach określonych przez model biznesowy Banku.

Model biznesowy Banku, głównie dla potrzeb sprawozdawczości zarządczej, zawiera podział klientów na dwa główne segmenty:

- segment bankowości detalicznej,
- segment bankowości korporacyjnej.

Podstawą wydzielenia poszczególnych segmentów są kryteria finansowe (w szczególności wysokość obrotów, poziom zgromadzonych aktywów) i podmiotowe. Szczegółowe zasady przypisywania klientów do poszczególnych segmentów regulują kryteria segmentacji klienta, które są określone wewnętrznymi regulacjami Banku.

W ING Banku Śląskim został wydzielony organizacyjnie obszar działalności realizowanej przez Departament Skarbu (Bank Treasury). Działalność Bank Treasury polega na zarządzaniu ryzykiem płynności krótkoterminowej i długoterminowej, zgodnie z obowiązującymi regulacjami i z wewnątrz ustalonym w Banku apetytem na ryzyko, zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej oraz inwestowaniu nadwyżek pozyskanych od linii biznesowych przy zachowaniu bufora płynności w postaci aktywów płynnych. Wynik działalności Bank Treasury podlega alokacji do segmentów biznesowych, z uwagi na jego funkcję wspierającą segmenty biznesowe Banku.

15.1.1. Segment bankowości detalicznej

W ramach obszaru działalności detalicznej Bank obsługuje osoby prywatne (segment klientów masowych i klientów zamożnych) oraz przedsiębiorców indywidualnych.

Działalność ta jest analizowana w ujęciu głównych produktów, obejmujących między innymi: produkty kredytowe (kredyty w rachunku bieżącym, kredyty związane z kartami, kredyty ratalne, kredyty mieszkaniowe, kredyty hipoteczne), produkty depozytowe (rachunki bieżące, lokaty terminowe, rachunki oszczędnościowe), produkty strukturyzowane, jednostki uczestnictwa funduszy ING, usługi maklerskie oraz karty bankowe.

15.1.2. Segment bankowości korporacyjnej

Obszar działalności korporacyjnej obejmuje:

- obsługę klientów instytucjonalnych,
- produkty rynków finansowych.

Obsługa klientów instytucjonalnych obejmuje klientów strategicznych, duże firmy oraz średnie firmy. Dla działalności korporacyjnej prowadzona jest sprawozdawczość w podziale na główne produkty, obejmujące między innymi produkty kredytowe (kredyty obrotowe, inwestycyjne), produkty depozytowe (rachunki bieżące, lokaty terminowe i negocjowane, rachunki oszczędnościowe), produkty rynków finansowych, usługi w zakresie powiernictwa, operacje na rynku kapitałowym realizowane przez podmiot dominujący oraz produkty związane z usługami leasingowymi i faktoringowymi, oferowane przez ING Lease Polska Sp. z o.o. oraz ING Commercial Finance S.A.

Produkty rynków finansowych obejmują operacje dokonywane na rynkach pieniężnych i kapitałowych, prowadzone zarówno na rachunek własny jak i na rzecz klientów. W ramach tej działalności wyróżnia się produkty rynków walutowych, pieniężnych i instrumentów pochodnych, operacje papierami wartościowymi (papiery skarbowe, akcje i obligacje).

15.1.3. Wycena

Wycena aktywów i pasywów segmentu, przychodów i kosztów segmentu jest oparta na zasadach rachunkowości stosowanych przez Bank, zawartych w notach opisujących stosowane zasady rachunkowości. W szczególności ustalenia dochodów i kosztów odsetkowych wewnętrznych i zewnętrznych dla poszczególnych segmentów dokonuje się przy wykorzystaniu systemu cen transferowych, w ramach Systemu Transferu Ryzyka (RTS). Ceny transferowe wyznaczone są w oparciu o jedną krzywą rentowności dla danej waluty wspólną dla produktów aktywnych i pasywnych. Cena transferowa wyznaczona dla produktów aktywnych i pasywnych o tym samym położeniu na krzywej rentowności jest jednakowa. Możliwe są modyfikacje wyjściowej ceny transferowej otrzymane z wyceny produktu na krzywej rentowności, a czynnikami korygującymi cenę transferową mogą być: premia za pozyskanie długoterminowej płynności, dopasowanie pozycji Banku, koszt zabezpieczenia w przypadku produktów skomplikowanych oraz polityka cenowa. Wykorzystując równania matematyczne – na podstawie stawek kwotowań dostępnych w serwisach informacyjnych – budowane są następnie krzywe dochodowości. Przychody i koszty, wyniki, aktywa i pasywa segmentu zawierają te elementy, które bezpośrednio można przyporządkować do danego segmentu, jak również te, które można przypisać do danego segmentu w oparciu o racjonalne przesłanki. Bank prezentuje przychody segmentu z tytułu odsetek pomniejszone o koszty z tytułu odsetek. W okresie 9 miesięcy 2017 roku Bank dokonał aktualizacji klucza alokacji w zakresie dochodów ALCO. Dane za okresy wcześniejsze prezentowane w niniejszym sprawozdaniu zostały doprowadzone do porównywalności.

3 kwartały 2017 okres od 01.01.2017 do 30.09.2017

	Segment bankowości detalicznej	Segment bankowości korporacyjnej	RAZEM
Przychody ogółem	1 983,2	1 551,5	3 534,7
wynik z tytułu odsetek	1 583,6	964,7	2 548,3
wynik z tytułu prowizji	315,6	570,1	885,7
pozostałe przychody/koszty	84,0	16,7	100,7
Koszty ogółem	962,2	637,0	1 599,2
Wynik segmentu	1 021,0	914,5	1 935,5
Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych	125,0	184,6	309,6
Podatek od niektórych instytucji finansowych	92,8	151,1	243,9
Wynik finansowy brutto segmentu	803,2	578,8	1 382,0
Podatek dochodowy	-	-	345,7
Wynik finansowy netto	-	-	1 036,3
- przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.	-	-	1 036,3
Kapitał alokowany	4 947,2	6 539,0	11 486,2
ROE - wskaźnik zwrotu z kapitału (%)*	16,1	8,5	11,8

*) ROE - wskaźnik zwrotu z kapitału - stosunek zysku netto przypadającego akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A. z 4 kolejnych kwartałów do średniego stanu kapitałów własnych z 5 kolejnych kwartałów.

III kwartał 2017 okres od 01.07.2017 do 30.09.2017

	Segment bankowości detalicznej	Segment bankowości korporacyjnej	RAZEM
Przychody ogółem	670,7	539,1	1 209,8
wynik z tytułu odsetek	548,2	335,3	883,5
wynik z tytułu prowizji	103,8	201,0	304,8
pozostałe przychody/koszty	18,7	2,8	21,5
Koszty ogółem	311,2	213,3	524,5
Wynik segmentu	359,5	325,8	685,3
Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych	39,1	70,0	109,1
Podatek od niektórych instytucji finansowych	32,4	51,7	84,1
Wynik finansowy brutto segmentu	288,0	204,1	492,1
Podatek dochodowy	-	-	116,4
Wynik finansowy netto	-	-	375,7
- przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.	-	-	375,7

3 kwartały 2016 okres od 01.01.2016 do 30.09.2016

	Segment bankowości detalicznej	Segment bankowości korporacyjnej	RAZEM
Przychody ogółem	1 850,8	1 351,7	3 202,5
wynik z tytułu odsetek	1 339,4	804,5	2 143,9
wynik z tytułu prowizji	280,6	500,7	781,3
pozostałe przychody/koszty	230,8	46,5	277,3
Koszty ogółem	923,9	617,6	1 541,5
Wynik segmentu	926,9	734,1	1 661,0
Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych	62,4	99,7	162,1
Podatek od niektórych instytucji finansowych	73,1	129,9	203,0
Wynik finansowy brutto segmentu	791,4	504,5	1 295,9
Podatek dochodowy	-	-	297,8
Wynik finansowy netto	-	-	998,1
- przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.	-	-	998,1
Kapitał alokowany	4 681,7	6 295,0	10 976,7
ROE - wskaźnik zwrotu z kapitału (%)*	15,6	8,1	11,3

*) ROE - wskaźnik zwrotu z kapitału - stosunek zysku netto przypadającego akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A. z 4 kolejnych kwartałów do średniego stanu kapitałów własnych z 5 kolejnych kwartałów.

III kwartał 2016 okres od 01.07.2016 do 30.09.2016

	Segment bankowości detalicznej	Segment bankowości korporacyjnej	RAZEM
Przychody ogółem	607,9	466,6	1 074,5
wynik z tytułu odsetek	506,9	278,0	784,9
wynik z tytułu prowizji	98,4	170,9	269,3
pozostałe przychody/koszty	2,6	17,7	20,3
Koszty ogółem	317,4	198,1	515,5
Wynik segmentu	290,5	268,5	559,0
Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych	25,4	24,3	49,7
Podatek od niektórych instytucji finansowych	27,6	48,1	75,7
Wynik finansowy brutto segmentu	237,5	196,1	433,6
Podatek dochodowy	-	-	101,6
Wynik finansowy netto	-	-	332,0
- przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.	-	-	332,0

15.1.4. Segmenty geograficzne

Grupa Kapitałowa prowadzi działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

16. Inne informacje

16.1. Ratingi

Fitch Ratings Ltd.

Agencja Fitch Ratings Ltd. nadaje ING Bankowi Śląskiemu S.A. rating pełny na podstawie umowy pomiędzy Bankiem i Agencją. W komunikacie z dnia 20 kwietnia 2016 roku Agencja podwyższyła długoterminowy rating ING Banku Śląskiego S.A. (Long-Term IDR) do poziomu A z poziomu A-. Perspektywa ratingu jest stabilna. Zmiana ratingu była następstwem analogicznego działania ratingowego wobec głównego akcjonariusza Banku – ING Bank N.V. Dodatkowo Agencja podtrzymała ocenę wsparcia na poziomie 1.

W dniu 9 listopada 2016 roku Agencja podtrzymała ratingi dla Banku. Agencja podkreśliła, że utrzymane ratingi odzwierciedlają solidną sytuację finansową i silną pozycję kapitałową banku, wysoką jakość aktywów oraz stabilne źródło finansowania banku oparte na depozytach klientów.

W dniu 21 marca 2017 roku Agencja nadała Bankowi ratingi na skali krajowej. Długoterminowy rating na skali krajowej został określony na poziomie AAA (pol) z perspektywą stabilną, a krótkoterminowy rating na skali krajowej na poziomie F1+ (Pol).

Na dzień 30.09.2017 roku Bank posiadał ocenę wiarygodności finansowej wystawioną przez Agencję:

Rating	Poziom
Rating podmiotu („Long-term IDR”)	A
Perspektywa utrzymania wyżej wymienionej oceny	Stabilna
Rating krótkoterminowy („Short-term IDR”)	F1
Viability rating	bbb+
Rating wsparcia	1
Rating długoterminowy na skali krajowej	AAA (pol)
Perspektywa utrzymania wyżej wymienionej oceny	Stabilna
Rating krótkoterminowy na skali krajowej	F1+ (pol)

W dniu 20 października 2017 roku, w ramach rocznego przeglądu, Agencja podtrzymała nadane Bankowi ratingi, w tym również ratingi na skali krajowej.

Rating podmiotu („Long-term IDR”) oraz rating krótkoterminowy („Short-term IDR”) określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zobowiązań finansowych. Rating długoterminowy („Long-term IDR”) na poziomie A odzwierciedla wysoką zdolność Banku do terminowego wywiązywania się z długoterminowych zobowiązań finansowych. Krótkoterminowy rating („Short-term IDR”) na poziomie F1 oznacza najwyższą ocenę zdolności do terminowego regulowania krótkookresowych (do 13 miesięcy) zobowiązań finansowych. W przypadku obu ratingów agencja Fitch uwzględniła wysokie prawdopodobieństwo uzyskania potencjalnego wsparcia ze strony dominującego akcjonariusza Banku - ING Bank NV (ING Bank Śląski posiada najwyższy rating wsparcia – na poziomie 1). Viability rating na poziomie bbb+ oznacza, że w ocenie Agencji, indywidualna wiarygodność kredytowa Banku, tj. nieuwzględniająca jakiegokolwiek wsparcia (rozumiana jako zdolność do terminowego regulowania zobowiązań) jest na wysokim poziomie. W ocenie Agencji Bank charakteryzuje się silną pozycją kapitałową oraz płynnościową.

Ratingi na skali krajowej stanowią względną ocenę wiarygodności kredytowej podmiotu względem najniższego ryzyka kredytowego w danym kraju. Ratingi te nie są porównywalne w skali międzynarodowej oraz w czasie.

Moody's Investors Service Ltd.

Agencja Moody's Investors Service Ltd. nadaje ING Bankowi Śląskiemu S.A. rating na podstawie ogólnodostępnych, publicznych informacji. W dniu 14 lipca 2017 roku Agencja w ramach co półrocznego przeglądu podtrzymała ratingi dla ING Banku Śląskiego S.A.

Agencja w swoim komunikacie podkreśliła, że rating ING Banku Śląskiego S.A. odzwierciedla dobre wyniki finansowe, w tym lepszą niż średnia w sektorze jakość aktywów oraz samofinansujący profil działalności.

Ostatnia zmiana ratingu miała miejsce 21 maja 2015 roku, kiedy długoterminowy rating depozytów (LT rating) został podwyższony z Baa1 do A3, a perspektywa ratingu została zmieniona z *Pod obserwacją z możliwością podwyższenia* na *Stabilna*.

Na dzień 30.09.2017 roku Bank posiadał ocenę wiarygodności finansowej wystawioną przez agencję Moody's:

Rating	Poziom
Długookresowy rating depozytów (LT rating)	A3
Krótkookresowy rating depozytów (ST rating)	P-2
Ocena indywidualna (BCA)	baa3
Skorygowana ocena indywidualna (Adjusted BCA)	baa2
Perspektywa ratingu (Outlook)	Stabilna
Ocena ryzyka kontrahenta (CR Assessment) długoterminowa/krótkoterminowa	A2/P-1

16.2. Liczba oddziałów, bankomatów i wpłatomatów

Liczba placówek Banku w poszczególnych okresach kształtowała się następująco:

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Liczba placówek	381	374	384	386	391
Liczba punktów ING Express w centrach handlowych	66	66	65	65	66

Według stanu na dzień 30.09.2017 roku do dyspozycji Klientów oddano sieć 1.087 urządzeń do samoobsługi gotówkowej, w tym 187 standardowych bankomatów i 900 urządzeń dualnych. Według stanu na dzień 30.09.2016 roku było 1.143 urządzeń do samoobsługi gotówkowej, w tym 214 standardowych bankomatów oraz 929 urządzeń dualnych.

16.3. Elektroniczne kanały dystrybucji

Rozwój elektronicznych kanałów dystrybucji jest jednym z priorytetów Banku. Stałe unowocześnianie oferty w tym zakresie przynosi efekty w postaci systematycznego wzrostu liczby klientów zainteresowanych bankowością elektroniczną. Dane dotyczące liczby klientów¹ bankowości elektronicznej kształtują się następująco:

¹ Liczba klientów nie jest tożsama z liczbą użytkowników, jeden klient może posiadać kilku użytkowników w danym systemie.

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
ING BankOnLine, Moje ING i ING BusinessOnLine (w mln)	3,6	3,5	3,4	3,3	3,3
HaloŚląski (w mln)	2,2	2,2	2,3	2,2	2,2
ING BankMobile, Moje ING Mobile* (w mln)	2,6	2,4	2,0	1,7	1,5
ING BusinessMobile (w tys.)	15,4	14,3	12,1	11,4	10,8

*) Ilość pobrań aplikacji

Miesięczna liczba transakcji realizowanych za pomocą systemów bankowości elektronicznej we wrześniu 2017 roku osiągnęła poziom 32,0 milionów, podczas gdy na koniec grudnia 2016 roku wyniosła 32,2 miliona, a w analogicznym okresie roku poprzedniego wyniosła 28,8 miliona.

16.4. Karty bankowe

ING Bank Śląski S.A. należy do grona największych emitentów kart bankowych w Polsce. Dane dotyczące liczby kart płatniczych wydanych klientom ING Banku Śląskiego S.A. kształtują się następująco:

w tys. szt.	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Karty debetowe	3 014	2 952	2 832	2 818	2 775
Karty kredytowe	224	221	218	217	214
Karty pozostałe	125	119	110	105	104
Razem karty płatnicze, w tym:	3 363	3 292	3 160	3 140	3 093
Karty zbliżeniowe ²	2 667	2 597	2 485	2 467	2 428
Karty wirtualne	82	70	50	46	43

² Karty: VISA zbliżeniowa, Visa Business zbliżeniowa, MasterCard Debit zbliżeniowa, Visa Zbliżak, Zbliżak VISA 2016, VISA NFC.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za III kwartał 2017 roku liczy 42 kolejno ponumerowane strony.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU ING BANKU ŚLĄSKIEGO S.A.

2017-10-31 **Brunon Bartkiewicz**
Prezes Zarządu Banku

2017-10-31 **Michał Bolesławski**
Wiceprezes Zarządu Banku

2017-10-31 **Joanna Erdman**
Wiceprezes Zarządu Banku

2017-10-31 **Marcin Giżycki**
Wiceprezes Zarządu Banku

2017-10-31 **Bożena Graczyk**
Wiceprezes Zarządu Banku

2017-10-31 **Justyna Kesler**
Wiceprezes Zarządu Banku

2017-10-31 **Patrick Roesink**
Wiceprezes Zarządu Banku

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

2017-10-31 **Jolanta Alvarado Rodriguez** Dyrektor Departamentu Rachunkowości,
Główny Księgowy Banku

Śródroczny skrócony jednostkowy rachunek zysków i strat

	III kwartał 2017 okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	III kwartał 2016 okres od 01.07.2016 do 30.09.2016	3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Przychody z tytułu odsetek	1 059,8	3 072,7	973,8	2 799,8
Koszty odsetek	210,0	623,6	222,0	750,8
Wynik z tytułu odsetek	849,8	2 449,1	751,8	2 049,0
Przychody z tytułu prowizji	327,7	954,0	290,9	837,6
Koszty prowizji	36,3	105,8	32,6	94,9
Wynik z tytułu prowizji	291,4	848,2	258,3	742,7
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	25,2	53,8	16,2	43,0
Wynik na inwestycjach	3,1	53,9	4,0	242,2
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-7,5	-0,5	0,2	-1,9
Wynik na pozostałej działalności podstawowej	-2,3	-6,3	-1,2	-1,3
Wynik na działalności podstawowej	1 159,7	3 398,2	1 029,3	3 073,7
Koszty działania	502,7	1 536,0	498,1	1 471,1
Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	106,1	303,5	49,0	144,4
Podatek od niektórych instytucji finansowych	84,1	243,9	75,7	203,0
Zysk brutto	466,8	1 314,8	406,5	1 255,2
Podatek dochodowy	110,4	327,6	95,6	283,2
Zysk netto	356,4	987,2	310,9	972,0
Zysk netto	356,4	987,2	310,9	972,0
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	130 100 000	130 100 000	130 100 000	130 100 000
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	2,74	7,59	2,39	7,47

Wartość rozwodnionego zysku na jedną akcję pokrywa się z wartością zysku na jedną akcję zwykłą.

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów

	III kwartał 2017 okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	III kwartał 2016 okres od 01.07.2016 do 30.09.2016	3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Zysk netto za okres sprawozdawczy	356,4	987,2	310,9	972,0
Pozostałe całkowite dochody netto, w tym:	-44,3	-25,6	-163,4	-138,9
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	-44,3	-25,6	-163,4	-138,7
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	0,0	0,0	0,0	-0,2
Całkowity dochód netto za okres sprawozdawczy	312,1	961,6	147,5	833,1

Śródroczny skrócony jednostkowy rachunek zysków i strat oraz śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	stan na 30.09.2017	stan na 30.06.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2016	stan na 30.06.2016
Aktywa					
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 638,2	1 351,9	1 825,0	1 299,1	1 286,6
Kredyty i inne należności udzielone innym bankom	1 174,7	1 050,2	1 113,4	1 192,7	1 285,4
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 415,2	2 676,6	2 826,8	1 617,3	1 847,3
Wycena instrumentów pochodnych	828,5	1 029,7	1 117,1	1 124,9	1 320,5
Inwestycje	24 446,1	24 427,6	25 721,3	27 344,0	27 761,0
Pochodne instrumenty zabezpieczające	1 050,1	1 148,6	1 338,6	2 138,9	2 389,6
Kredyty i inne należności udzielone klientom	86 372,3	82 928,1	78 038,0	76 534,9	74 377,6
Należności od klientów z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	19,7	20,0	0,0	19,7	0,0
Inwestycje w jednostkach kontrolowanych	239,2	239,2	239,2	239,2	239,2
Aktywa majątkowe	961,4	970,3	991,2	1 012,9	1 015,5
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	15,3	14,3	31,8	31,0	31,0
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	147,3	133,2	154,2	0,0	0,0
Inne aktywa	164,1	175,2	132,8	141,9	156,7
Aktywa razem	118 472,1	116 164,9	113 529,4	112 696,5	111 710,4
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec innych banków	2 508,9	3 079,5	2 019,9	4 075,6	2 212,4
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 663,6	108,6	474,8	598,6	299,3
Wycena instrumentów pochodnych	957,8	1 045,7	1 116,0	1 101,9	1 336,9
Pochodne instrumenty zabezpieczające	799,9	1 015,0	1 468,1	1 614,3	1 730,1
Zobowiązania wobec klientów	98 068,1	97 012,0	95 168,4	91 636,3	92 714,9
Zobowiązania wobec klientów z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	0,0	0,0	0,0	0,0	9,1
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	872,1	866,3	866,4	871,9	866,3
Zobowiązania podporządkowane	647,7	635,3	664,9	648,1	665,2
Rezerwy	88,2	80,5	71,2	77,4	79,6
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	175,7	116,3	119,6	145,9	178,2
Inne zobowiązania	1 432,7	1 261,1	1 265,2	1 111,4	950,8
Zobowiązania razem	107 214,7	105 220,3	103 234,5	101 881,4	101 042,8
Kapitał własny					
Kapitał zakładowy	130,1	130,1	130,1	130,1	130,1
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	956,3	956,3	956,3	956,3	956,3
Kapitał z aktualizacji wyceny	551,2	595,5	576,8	1 333,8	1 497,2
Zyski zatrzymane	9 619,8	9 262,7	8 631,7	8 394,9	8 084,0
Kapitał własny razem	11 257,4	10 944,6	10 294,9	10 815,1	10 667,6
Zobowiązania i kapitał własny razem	118 472,1	116 164,9	113 529,4	112 696,5	111 710,4
Wartość księgowa	11 257,4	10 944,6	10 294,9	10 815,1	10 667,6
Liczba akcji	130 100 000	130 100 000	130 100 000	130 100 000	130 100 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	86,53	84,12	79,13	83,13	82,00

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

III kwartał 2017

okres od 01.01.2017 do 30.09.2017

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Kapitały razem
Kapitał własny na początek okresu	130,1	956,3	576,8	8 631,7	10 294,9
Wynik netto bieżącego okresu	-	-	-	987,2	987,2
Inne całkowite dochody netto, w tym:	0,0	0,0	-25,6	0,0	-25,6
zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-	-	139,4	-	139,4
przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-	-	-31,8	-	-31,8
rozliczenie wyceny papierów reklasifikowanych z portfela dostępnych do sprzedaży do portfela aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	-	-	-24,0	-	-24,0
efektywna część powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-	-	-109,2	-	-109,2
Pozostałe zmiany w kapitale własnym, w tym:	0,0	0,0	0,0	0,9	0,9
wycena motywacyjnych programów pracowniczych	-	-	-	0,9	0,9
Kapitał własny na koniec okresu	130,1	956,3	551,2	9 619,8	11 257,4

rok 2016

okres od 01.01.2016 do 31.12.2016

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Kapitały razem
Kapitał własny na początek okresu	130,1	956,3	1 474,1	7 924,7	10 485,2
Wynik netto bieżącego okresu	-	-	-	1 208,7	1 208,7
Inne całkowite dochody netto, w tym:	0,0	0,0	-897,4	1,5	-895,9
zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-	-	-76,2	-	-76,2
przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-	-	-183,7	-	-183,7
rozliczenie wyceny papierów reklasifikowanych z portfela dostępnych do sprzedaży do portfela aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	-	-	-32,2	-	-32,2
efektywna część powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-	-	-606,0	-	-606,0
aktualizacja wyceny środków trwałych	-	-	0,6	-	0,6
zbycie środków trwałych	-	-	-1,5	1,5	0,0
zyski / straty aktuarialne	-	-	1,6	-	1,6
Pozostałe zmiany w kapitale własnym, w tym:	0,0	0,0	0,1	-503,2	-503,1
wycena motywacyjnych programów pracowniczych	-	-	-	1,1	1,1
rozliczenie przejęcia spółki zależnej	-	-	0,1	55,1	55,2
podział zysku z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy	-	-	-	-559,4	-559,4
Kapitał własny na koniec okresu	130,1	956,3	576,8	8 631,7	10 294,9

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym c.d.

III kwartał 2016

okres od 01.01.2016 do 30.09.2016

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Kapitały razem
Kapitał własny na początek okresu	130,1	956,3	1 474,1	7 924,7	10 485,2
Wynik netto bieżącego okresu	-	-	-	972,0	972,0
Inne całkowite dochody netto, w tym:	0,0	0,0	-140,4	1,5	-138,9
zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-	-	24,1	-	24,1
przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-	-	-181,3	-	-181,3
rozliczenie wyceny papierów reklasifikowanych z portfela dostępnych do sprzedaży do portfela aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	-	-	-24,1	-	-24,1
efektywna część powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-	-	42,6	-	42,6
aktualizacja wyceny środków trwałych	-	-	-0,1	-	-0,1
zbycie środków trwałych	-	-	-1,6	1,5	-0,1
Pozostałe zmiany w kapitale własnym, w tym:	0,0	0,0	0,1	-503,3	-503,2
wycena motywacyjnych programów pracowniczych	-	-	-	1,0	1,0
rozliczenie przejęcia spółki zależnej	-	-	0,1	55,1	55,2
podział zysku z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy	-	-	-	-559,4	-559,4
Kapitał własny na koniec okresu	130,1	956,3	1 333,8	8 394,9	10 815,1

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	III kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	III kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016
Zysk netto	987,2	972,0
Korekty	511,4	-1 283,1
Amortyzacja	134,6	132,3
Odsetki naliczone (z rachunku zysków i strat)	-2 449,1	-2 049,0
Odsetki zapłacone	-603,5	-740,0
Odsetki otrzymane	3 012,2	2 716,8
Dywidendy otrzymane	-14,1	-18,3
Zyski (straty) z działalności inwestycyjnej	-0,7	1,9
Podatek dochodowy (z rachunku zysków i strat)	327,6	283,2
Podatek dochodowy zapłacony	-264,6	-291,0
Zmiana stanu rezerw	17,0	13,6
Zmiana stanu kredytów i innych należności udzielonych innym bankom	-287,5	108,4
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 411,4	-491,4
Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	3 232,2	-2 268,0
Zmiana wyceny instrumentów pochodnych	130,4	-34,9
Zmiana stanu pochodnych instrumentów zabezpieczających	-488,9	141,9
Zmiana stanu należności od klientów	-8 386,6	-5 606,7
Zmiana stanu pozostałych aktywów	5,9	92,3
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków	488,9	2 220,0
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 188,6	-30,8
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	2 906,5	4 219,4
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	151,1	317,2
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 498,6	-311,1
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	-51,9	-46,2
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych	0,7	3,0
Nabycie wartości niematerialnych	-45,4	-66,0
Zbycie aktywów przeznaczonych do sprzedaży	6,0	10,8
Nabycie aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	-1 911,6	-1 741,3
Odsetki otrzymane od aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	96,4	52,8
Otrzymane dywidendy	14,1	18,3
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-1 891,7	-1 768,6
Zaciągnięcie kredytów długoterminowych	0,0	654,8
Spłata odsetek od kredytów długoterminowych	-9,3	-6,6
Odsetki od wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	-11,5	-11,4
Dywidendy wypłacone	0,0	-559,4
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-20,8	77,4
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-224,5	1,4
Zwiększenie / zmniejszenie środków pieniężnych netto	-413,9	-2 002,3
Środki pieniężne na początek okresu	2 758,7	4 410,4
Środki pieniężne na koniec okresu	2 344,8	2 408,1

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Informacje uzupełniające do śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego

1. Wprowadzenie

1.1. Kontynuacja działalności

Niniejsze śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe ING Banku Śląskiego S.A. zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości, tzn. przez okres co najmniej 1 roku od dnia bilansowego. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania przez Zarząd Banku nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank.

1.2. Działalność zaniechana

W okresie trzech kwartałów 2017 i 2016 roku w Banku nie wystąpiło zaniechanie istotnej działalności.

1.3. Zgodność z MSSF

Niniejsze śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe ING Banku Śląskiego S.A. za III kwartał 2017 zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) 34 *Sprawozdawczość Śródroczna* w wersji zatwierdzonej przez Komisję Europejską i obowiązującej na dzień sprawozdawczy, tj. 30 września 2017 roku oraz zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 33, poz. 259) z późniejszymi zmianami.

Prezentowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane w wersji skróconej. Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za III kwartał 2017 roku oraz ze sprawozdaniem finansowym Banku za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku, które zostało zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie ING Banku Śląskiego S.A. w dniu 21 kwietnia 2017 roku.

Śródroczny skrócony jednostkowy rachunek zysków i strat, śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów, śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym i śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 01.01.2017 roku do 30.09.2017 roku oraz śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 30.09.2017 roku wraz z danymi porównywalnymi zostały sporządzone przy zastosowaniu takich samych zasad rachunkowości dla każdego z okresów.

1.4. Dane porównawcze

Dane porównawcze obejmują okres od 01.01.2016 roku do 30.09.2016 roku dla śródrocznego skróconego jednostkowego rachunku zysków i strat, śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania z przepływów pieniężnych, dodatkowo na dzień 31.12.2016 roku dla śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania ze zmian w kapitale własnym, a w przypadku śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej dane na dzień 30.06.2017, 31.12.2016 roku, 30.09.2016 roku oraz 30.06.2016 roku.

1.5. Zakres i waluta sprawozdania

Wszystkie istotne ujawnienia z punktu widzenia Banku zostały zaprezentowane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Niniejsze śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich („PLN”). Wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są po zaokrągleniu do miliona złotych. W związku z tym mogą wystąpić przypadki matematycznej niespójności w sumowaniach lub pomiędzy poszczególnymi notami.

1.6. Zmiany w standardach rachunkowości

W niniejszym śródrocznym skróconym jednostkowym sprawozdaniu finansowym zastosowano takie same zasady rachunkowości, jakie zastosowano przy sporządzaniu rocznego pełnego sprawozdania finansowego za 2016 rok. W III kwartale 2017 roku nie opublikowano zmian do standardów rachunkowości.

1.7. Zatwierdzenie sprawozdania

Niniejsze śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 31 października 2017 roku.

2. Istotne zasady rachunkowości

Szczegółowe zasady rachunkowości zostały zaprezentowane w rocznym sprawozdaniu finansowym ING Banku Śląskiego S.A. za okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku, opublikowanym w dniu 3 marca 2017 roku i dostępnym na stronie internetowej ING Banku Śląskiego S.A. (www.ingbank.pl).

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone z zastosowaniem tych samych zasad rachunkowości, co śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe, za wyjątkiem opisanych poniżej zasad ujmowania inwestycji kapitałowych.

2.1. Inwestycje w jednostki zależne

Jednostki zależne to jednostki, w stosunku do których Bank w sposób pośredni lub bezpośredni sprawuje kontrolę. Kontrola to zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych. Potwierdzenie sprawowania kontroli nad określoną jednostką wymaga jednoczesnego spełnienia następujących warunków:

- posiadania istniejącego prawa (władzy) dającego bieżącą możliwość kierowania istotną działalnością jednostki (działalnością, która znacząco wpływa na zwrot z tytułu określonego zaangażowania w daną jednostkę),
- ekspozycja na zmienne zwroty lub posiadanie praw do zmiennych zwrotów,
- posiadania możliwości wykorzystania istniejących praw (władzy) do wywierania wpływu na kwotę zwrotów wynikających z danego zaangażowania.

Warunki wskazane powyżej nie uważa się za spełnione, jeżeli istniejące prawa mają wyłącznie charakter ochronny tj.: definiowane jako prawa zabezpieczające interesy Banku wynikające z danego zaangażowania.

Ujmowanie i wycena

W sprawozdaniu finansowym Banku inwestycje w jednostki zależne ujmowane są w cenie nabycia. Wartość bilansowa inwestycji jest poddawana testom na utratę wartości zgodnie z MSR 36.

Rozpoznana utrata wartości ujmowana jest w rachunku zysków i strat w pozycji *Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe*. Dywidendy stanowiące przychód z inwestycji ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa Banku do otrzymania płatności.

3. Wartości szacunkowe

Najistotniejsze szacunki księgowe dokonane przez Bank zostały zaprezentowane w rocznym sprawozdaniu finansowym ING Banku Śląskiego S.A. za okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku, opublikowanym w dniu 3 marca 2017 roku i dostępnym na stronie internetowej ING Banku Śląskiego S.A. (www.ingbank.pl). W III kwartale 2017 roku Bank nie dokonał zmian w zakresie szacunków.

4. Porównywalność danych finansowych

W sporządzonym za III kwartał 2017 roku śródrocznym skróconym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Bank nie dokonał zmian w sposobie prezentacji w stosunku do śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego za III kwartał 2016 roku.

5. Istotne zdarzenia w III kwartale 2017 roku

Istotne zdarzenia, które miały miejsce w III kwartale 2017 roku zostały opisane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w rozdziale *Informacje uzupełniające* w punkcie nr 2. *Istotne zdarzenia w III kwartale 2017 roku*.

6. Sezonowość lub cykliczność działalności

Działalność ING Banku Śląskiego nie podlega sezonowości i cykliczności w rozumieniu §21 MSR 34.

7. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

Nie wystąpiły.

8. Wyłacone dywidendy

Walne Zgromadzenie w dniu 21 kwietnia 2017 roku zatwierdziło przeznaczenie całości zysku netto Banku za rok 2016 na zasilenie funduszy własnych.

Walne Zgromadzenie w dniu 31 marca 2016 roku podjęło uchwałę w sprawie wypłaty dywidendy za 2015 rok, na podstawie której Bank wypłacił dywidendę za 2015 rok w łącznej wysokości 559.430,0 tys. zł, tj. w kwocie 4,3 zł brutto na jedną akcję. Właściciele akcji nabyli prawo do dywidendy w dniu 20 kwietnia 2016 roku, wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 5 maja 2016 roku.

9. Przejęcia

W III kwartale 2017 roku ING Bank Śląski S.A. nie dokonał przejęcia, podobnie jak w III kwartale 2016 roku.

10. Pozycje pozabilansowe

	Stan na 30.09.2017	Stan na 30.06.2017	Stan na 31.12.2016	Stan na 30.09.2016	Stan na 30.06.2016
Zobowiązania warunkowe udzielone	27 400,7	27 490,3	26 994,5	25 769,7	25 854,1
Zobowiązania warunkowe otrzymane	81 869,0	82 864,1	77 680,1	64 416,6	64 110,2
Pozabilansowe instrumenty finansowe	501 526,1	493 895,7	439 561,7	394 505,9	363 477,2
Pozycje pozabilansowe ogółem	610 795,8	604 250,1	544 236,3	484 692,2	453 441,5

11. Łączny współczynnik kapitałowy

	Stan na 30.09.2017	Stan na 30.06.2017	Stan na 31.12.2016	Stan na 30.09.2016	Stan na 30.06.2016
Fundusze własne	10 050,6	10 016,0	9 068,1	9 105,9	8 829,6
Całkowity wymóg kapitałowy	4 880,5	4 658,1	4 369,1	4 392,2	4 338,2
Łączny współczynnik kapitałowy	16,5%	17,2%	16,6%	16,6%	16,3%
Współczynnik kapitału Tier I	15,4%	16,1%	15,4%	15,5%	15,1%

12. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Istotne zdarzenia, które miały miejsce po zakończeniu okresu sprawozdawczego zostały opisane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w rozdziale *Informacje uzupełniające* w punkcie nr 3. *Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego*.

13. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

Informacje liczbowe o transakcjach pomiędzy podmiotami powiązаныmi (w mln zł)

	ING Bank NV	Pozostałe podmioty Grupy ING	Podmioty zależne	ING Bank NV	Pozostałe podmioty Grupy ING	Podmioty zależne
	stan na 30.09.2017			stan na 30.09.2016		
Należności						
Rachunki bieżące	19,4	1,5	-	19,3	15,0	-
Depozyty złożone	-	-	-	21,6	-	-
Kredyty	-	0,1	7 107,8	4,2	0,1	6 066,2
Wycena dodatnia instrumentów pochodnych	215,9	85,3	1,8	141,8	203,7	4,3
Inne należności	0,5	0,1	0,3	7,1	1,5	0,7
Zobowiązania						
Depozyty otrzymane	368,2	26,0	57,5	366,3	50,2	63,7
Pożyczka podporządkowana	647,7	-	-	648,1	-	-
Rachunki loro	17,7	103,2	-	22,5	25,7	-
Wycena ujemna instrumentów pochodnych	220,9	80,2	-	218,0	144,1	-
Inne zobowiązania	40,7	0,6	1,1	67,9	1,3	1,4
Operacje pozabilansowe						
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	371,7	179,4	1 396,7	374,4	71,0	1 857,7
Otrzymane zobowiązania pozabilansowe	361,7	182,5	-	332,3	84,0	300,0
Transakcje wymiany walutowej	19 948,5	162,8	-	10 268,9	95,3	-
Transakcje forward	2 035,3	-	-	-	-	-
IRS	3 211,6	2 519,6	69,8	5 622,9	3 090,7	74,1
Opcje	5 428,4	275,2	48,5	2 668,2	351,7	48,5
	3 kwartały 2017 narastająco okres od 01.01.2017 do 30.09.2017			3 kwartały 2016 narastająco okres od 01.01.2016 do 30.09.2016		
Przychody i koszty						
Przychody, w tym:	33,5	6,6	108,9	-121,7	14,3	95,5
przychody/koszty odsetkowe i prowizyjne	-5,9	3,3	109,8	-9,3	17,6	91,9
wynik na instrumentach finansowych	27,3	3,3	-0,9	-112,6	-3,3	3,3
wynik na pozostałej działalności podstawowej	0,1	-	-	0,2	-	0,3
wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	12,0	-	-	-	-	-
Koszty działania	41,5	3,4	3,6	51,1	3,5	5,2
Nakłady na majątek trwały						
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	-	0,7	-
Nakłady na wartości niematerialne	-	-	0,4	0,9	0,2	-

Niniejsze śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe ING Banku Śląskiego S.A. za III kwartał 2017 roku liczy 11 kolejno ponumerowanych stron począwszy od strony 43 do 53.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU ING BANKU ŚLĄSKIEGO S.A.

2017-10-31	Brunon Bartkiewicz <i>Prezes Zarządu Banku</i>
2017-10-31	Michał Bolesławski <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>
2017-10-31	Joanna Erdman <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>
2017-10-31	Marcin Giżycki <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>
2017-10-31	Bożena Graczyk <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>
2017-10-31	Justyna Kesler <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>
2017-10-31	Patrick Roesink <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

2017-10-31	Jolanta Alvarado Rodriguez	Dyrektor Departamentu Rachunkowości, Główny Księgowy Banku
------------	-----------------------------------	--	-------

